

ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี

FACTORS FOR FURTHER STUDY OF MATTHAYOMSUKSA 3
STUDENTS IN UDONTHANI PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สาขาวิชาการบริหารงานชั้นศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-9546-28-8

ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี

FACTORS FOR FURTHER STUDY OF MATTHAYOMSUKSA 3
STUDENTS IN UDONTHANI PROVINCE

1 1 0 4 7 7 8 1 1

กนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์
KANOKSAK PRASONGSILP

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 47781
วัน, เดือน, ปี 2.๒.๒๕๔6

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2545

ISBN 974-9546-28-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**FACTORS FOR FURTHER STUDY OF MATTHAYOMSUKSA 3
STUDENTS IN UDONTHANI PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-9546-28-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดอุดรธานี
FACTORS FOR FURTHER STUDY OF MATTHAYOMSUKSA 3 STUDENTS
IN UDONTHANI PROVINCE

ชื่อนักศึกษา นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์
รหัสประจำตัว 39064139
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ยืนยง ไทยใจดี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.มาลัย	จีรวฒนเกษตร	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	
ดร.ณรงค์	พิมพ์สาร	
ผศ.อัจฉรา	ลีปสินธุ์สกุลไชย	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 31 พฤษภาคม 2545 เวลา 8.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่... ๓๑ ...เดือน... มิถุนายน ...พ.ศ. ๒๕๔๕

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	
นักศึกษา	ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี	
รหัสประจำตัว	นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์	
ปริญญา	39064139	
สาขาวิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต	
พ.ศ.	การบริหารอาชีวศึกษา	
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ยีนยง	ไทยใจดี

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ในด้าน สถานภาพส่วนตัว สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี กลุ่มที่ 4 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 1,272 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ในด้านความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน พบว่า ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละ 53.70 สายสามัญร้อยละ 46.30 เฉพาะนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ พบว่า สนใจเลือกประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 42.61 รองลงมาเลือกประเภทวิชาชีพพาณิชยกรรม ร้อยละ 40.41 วิชาชีพที่สนใจมีสาเหตุมาจากความชอบและความถนัด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย พบว่า เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย มีอายุเฉลี่ย 15 - 16 ปี บิดามารดา ส่วนใหญ่มีชีวิตทั้งสองท่าน และบิดามารดาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกัน ในจังหวัดอุดรธานี มีครอบครัวที่แยกกันอยู่ 231 คน ส่วนใหญ่แยกกันอยู่เพื่อประกอบอาชีพ นักเรียนมากกว่าครึ่งอาศัยอยู่กับบิดามารดาในจังหวัดอุดรธานี และจำนวนที่นอกร่วมบิดามารดาเดียวกัน (ไม่รวมนักเรียน) ส่วนมากมี 3 คนขึ้นไป และมีที่นอกร่วมบิดามารดาเพียง 2 คน ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนมากคือ เป็นบิดา-มารดา อาชีพของบิดา-มารดา และผู้อุปการะ คือ อาชีพเกษตรกร การศึกษาสูงสุด

ของบิดามารดาและผู้อุปการะส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา อายุส่วนมากของบิดา-มารดาและผู้อุปการะ คือ 40-45 ปี , 35-40 ปี ,และ 30-35 ปี ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยของบิดามารดาและผู้อุปการะส่วนใหญ่ต่ำกว่า 3,000 บาท/เดือน สาเหตุของปัญหาค่าใช้จ่ายของนักเรียนส่วนใหญ่มาจากความยากจน เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 30 นาที และนักเรียนส่วนมากใช้รถรับจ้างในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ วิชาที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือสังคมศึกษา วิชาที่นักเรียนมีผลการเรียนดีคือวิชาสังคมศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยส่วนใหญ่ 2.00-2.50 ผู้ที่ให้การแนะนำส่วนมากของนักเรียน คือครูประจำชั้น บิดามารดา และผู้ปกครองส่วนมากให้การสนับสนุนนักเรียนด้านการอบรมสั่งสอน และแรงคลใจที่นักเรียนเลือกเรียนต่อสายอาชีพ คือ มีความถนัดและสนใจ และรองลงมาคือทราบว่ามีเรียนจบแล้วจะมีงานทำและรายได้ดี

Thesis Title	Factors for Further Study of Matthayomsuksa 3 Students in Udonthani Province
Student	Mr.Kanoksak Prasongsilp
Student ID.	39064139
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Dr.Malai Gerawatanakaset
Thesis Co - advisor	Dr. Yuanyong Thaijaidee

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate factors for further study of Matthayomsuksa 3 students in Udonthani Province. The study had been also exploring some factor effecting on Matthayomsuksa 3 students selection in student's personal condition, family's economic and social condition and learning's environment and school.

The sample of this study consisted of 1,272 students from 11 schools of the 4th region in Udonthani Province. The questionnaire was use together gathering data and analyzed to find the frequency distribution, percentage, mean, standard deviations by SPSS/PC⁺ program.

The research findings were as follows :

As for the aspects of the need to further vocational education, the study revealed that the need to continue studying was about 53.70, and the students who needed to continue studying in a secondary school was about 46.30. The students who needed to learn vocational education were found that ; they were interested in a technical program which those was about 42.61, and a commercial program were about 40.41.Their interests were categorized by study was likes and aptitudes.

The population in this found that the girls more than the boys. The moderate age was 15-16 years old. Most of their father and mother lived together, 231 persons were separated because of the number of students who lived with parents was more than 50 % .

Most students were brothers or sisters, about 3 persons in the families, and two of whom were learning. The parents paid for their expenses. Most of their parents were farmers and graduated from a primary school. The age of their parents and sponsors were 40-45 years, and

30-35 years respectively. The salary of their parents was about 3000/month. The poverty problem came from first, and time taken to school was less than 30 minutes.

Most students came to school by bus. Social study interested them and they got a good grade. The mean of social Study was 2.00-2.50. Most of their councilors were teachers and parents. Most of parents were willing to train their children.

The reason why they needed to further their study in a vocational school was their likes, aptitudes and chances to get good jobs respectively.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจาก ดร.มาลัย

จิรวัดนเกษตร์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ยีนยง ไทยใจดี ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูง ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม นายมณเฑียร ศรีภูธร ผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี นายพนัส วุฒิสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนเพ็ญพิทยาคม นายวิมล เทศวานิช ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี และนายประเวศ กางทอง รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 9 เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

ขอกราบขอบพระคุณในความเมตตากรุณาอาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย รศ.ดร.สมพร ไชยะ ดร.ณรงค์ พิมสาร และ ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความห่วงใยยิ่ง

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะพึงมีคุณค่าและประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาทางการศึกษาของท้องถิ่นและของประเทศชาติ ขอมอบคุณความดีนี้แก่ พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

กนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การมัธยมศึกษา.....	7
2.2 การอาชีวศึกษา.....	9
2.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	13
2.4 ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ.....	19
2.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ.....	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
3.2.1 การสร้างเครื่องมือ.....	31
3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	54
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	54
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	54
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5.5 สรุปผลการวิจัย.....	55
5.6 อภิปรายผลการวิจัย.....	57
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	67
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	77
ประวัติผู้เขียน.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2541.....	30
3.2 แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนต่อและไม่เรียนต่อ.....	32
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศและอายุของนักเรียน.....	35
4.2 แสดงจำนวน ร้อยละของนักเรียน จำแนกตามคุณลักษณะของครอบครัว.....	36
4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ ของนักเรียนจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว.....	37
4.4 แสดงจำนวน ร้อยละของนักเรียน จำแนกตามจำนวนพี่น้อง และจำนวนพี่น้องในวัยเรียน...38	
4.5 แสดงจำนวน ร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิก ในครอบครัว และสาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ.....	39
4.6 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียน.....	40
4.7 แสดงจำนวน ร้อยละของอาชีพของบิดามารดาและหรือผู้อุปการะเรื่องค่าใช้จ่าย.....	41
4.8 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำแนกตามการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา และผู้อุปการะ.....	42
4.9 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำแนกตามช่วงอายุของบิดามารดา และผู้อุปการะ.....	43
4.10 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา มารดา และหรือผู้อุปการะ.....	44
4.11 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำแนกตามสาเหตุที่นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา.....	45
4.12 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ.....	45
4.13 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามวิธีที่นักเรียนเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ.....	46
4.14 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและ โรงเรียน จำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อ.....	46
4.15 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและ โรงเรียน จำแนกตามวิชาที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด.....	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามวิชาที่นักเรียนเรียนได้ดี.....	48
4.17 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาของนักเรียน.....	49
4.18 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามการได้รับการแนะแนวด้านการเรียนและผู้ที่ให้การแนะแนวด้านการเรียน ของนักเรียน.....	50
4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นและลำดับที่ จำแนกตามประเภทการสนับสนุนของบิดา- มารดา และหรือผู้อุปการะ.....	51
4.20 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามความต้องการศึกษาต่อหลังจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	52
4.21 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์แรงคล้อยในการเรียนต่อสายอาชีพของ นักเรียน.....	52
4.22 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สาขาวิชาชีพที่นักเรียนสนใจ.....	53
4.23 แสดงผลการวิเคราะห์วิชาชีพที่สนใจศึกษาต่อเนื่องมาจาก.....	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของคนในสังคม เพราะการศึกษามุ่งให้คนได้รับความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นการศึกษาจึงมีความสำคัญสำหรับทุกคน สิปปนนท์ เกตุทัต (เอกสารอัดสำเนา, ม.ป.ป. : 11-12) ได้กล่าวในการบรรยาย เรื่องทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยใน 10 ปีข้างหน้าว่า “ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคตเราจะเน้นในสามมิติ แต่สามมิตินี้จะต้องผสมผสานกัน สามมิตินี้ คือ มิติแรกต้องขยายหรือกระจายฐานทางเศรษฐกิจควบคู่กับเสถียรภาพ มิติที่สอง กระจายรายได้และกระจายการถือครองทรัพย์สินทางเศรษฐกิจ เพื่อลดความขัดแย้งทางสังคม และเพิ่มทักษะในกลุ่มคนคือวัยโอกาส มิติที่สาม เพิ่มการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน อีกทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่เน้นทั้งการป้องกัน แก้ไข รักษา และฟื้นฟูให้ครบตามแนวคิดในการพัฒนาในแผนฯ 8 ซึ่งจะต้องเน้นในเรื่องของคนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนา โดยการสร้างโอกาสทางการศึกษา การสาธารณสุข ตลอดจนทั้งการแก้ไขบูรณะและฟื้นฟูสภาพแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย และอีก 10 ปีข้างหน้า สภาพเศรษฐกิจและสังคมจะเป็นระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ค่อนข้างจะไร้พรมแดนมากขึ้น และทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยจะต้องหาความพอดีระหว่างความเป็นสากล และความเป็นไทย และสภาพแวดล้อมทางการเมืองจะซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ การยกระดับคุณภาพชีวิต โดยเน้นความสำคัญในการพัฒนาคนสามด้านคือ ต้องปฏิรูปการศึกษา คือ ต้องยกเครื่องเรื่องการศึกษา ดังนั้นการยกเครื่องและการปฏิรูปเรื่องการศึกษา จะต้องยกเครื่องทรัพยากรมนุษย์ การสาธารณสุข และการวิจัย”

ซึ่งรัฐบาลได้พยายามส่งเสริม และมีเป้าหมายให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติไว้ในมาตราที่ 43 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 : 13)

ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาอันเป็นผลมาจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ นั้น ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนเปลี่ยนแปลงไป และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นถ้าหากพิจารณาอย่างละเอียดแล้วจะพบว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของประชากร โดยทั่วไปทั้งในปัจจุบันและอนาคตอีกด้วย เนื่องจากสาเหตุเหล่านี้รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เน้นเรื่องการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพให้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากขึ้นดังจะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) ได้ระบุถึงการจัดการศึกษาในระดับนี้ว่า “เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบการทำงานและอาชีพตามควรแก่วัย”

ด้วยเหตุว่านักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นทรัพยากรบุคคลที่กำลังได้รับการพัฒนา เพื่อเป็นหลักประกันในด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่สำคัญของประเทศในอนาคต จึงเป็นที่คาดกันว่า เมื่อเยาวชนเหล่านี้สำเร็จการศึกษาในระดับนี้แล้ว ย่อมมีทางเลือกอย่างน้อย 2 ทาง ประการแรกเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะด้านตามสาขาที่เรียนมาและอีกประการหนึ่งคือ ออกมาประกอบอาชีพหลังจบการศึกษาเนื่องจากปัญหาการขาดแคลนทุนทรัพย์ ดังจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์อัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา 2539 (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 1 - 6) ได้วิเคราะห์ไว้ดังนี้ “นักเรียนที่จบการศึกษาชั้น ม.3 ปีการศึกษา 2538 รวมทั้งประเทศ 670,636 คน จำนวนนักเรียนชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า ปีการศึกษา 2539 รวมทั้งประเทศ 592,133 คน โดยมีอัตราการเรียนต่อสายสามัญคิดเป็นร้อยละ 50.75 เรียนต่อสายอาชีพคิดเป็นร้อยละ 37.54 รวมอัตราการเรียนต่อทั้งประเทศคิดเป็นร้อยละ 88.29”

จากข้อมูลผลการวิเคราะห์อัตราการเรียนต่อ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี 2539 ของจังหวัดอุดรธานี(กรมสามัญศึกษา. 2540 : 3) พบว่า “จำนวนนักเรียนที่จบชั้น ม.3 ปีการศึกษา 2538 รวมทั้งสิ้น 16,668 คน จำนวนนักเรียนที่ศึกษาชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า ปีการศึกษา 2539 รวมทั้งสิ้น 13,521 คน อัตราการเรียนต่อสายสามัญคิดเป็นร้อยละ 51.30 อัตราการเรียนต่อสายอาชีพคิดเป็นร้อยละ 29.82 รวมนักเรียนที่ศึกษาต่อทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 81.12 นักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 18.88” และแนวโน้มความต้องการแรงงานด้านอาชีพของจังหวัดอุดรธานีมีสูงขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ประกอบกับจังหวัดอุดรธานีได้รับอนุมัติจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2536 ให้ดำเนินการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรม โดยให้ดำเนินการภายใน 18 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ (สถาบันนโยบายศึกษา. 2537 : 4-7)

สาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจต่อปัญหาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มย่อยที่ 4 ปีการศึกษา 2541 เนื่องจากผู้วิจัยได้สอนและคลุกคลีอยู่ในเขตพื้นที่นี้ เป็นเวลา 5 ปี ในระยะเวลาที่ผ่านมาผู้วิจัยได้พบผลการวิเคราะห์อัตราการเรียนรู้ต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา 2539 (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 54-55) พบว่า นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3,378 คน และศึกษาต่อเพียง 1,457 คน คิดเป็นร้อยละ 43.13 ซึ่งอัตราการเรียนต่อนั้นคิดเฉพาะที่เรียนต่อสายสามัญเท่านั้น ส่วนนักเรียนที่เรียนต่อสายอาชีพจะต้องเดินทางไปเรียนต่อที่อำเภอเมืองหรือจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งจะอยู่นอกพื้นที่นี้ ซึ่งจะเห็นได้จากการรายงานดังกล่าว ผู้ศึกษาต่อในวัยนี้มีน้อยมาก ขณะที่นักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อจำนวนมาก จึงควรให้ความสนใจว่าเป็นเพราะเหตุใดจึงหายไปจากระบบการศึกษา

การที่ผู้วิจัยเลือกที่ศึกษานักเรียนกลุ่มนี้เพราะได้พิจารณาแล้วเห็นว่า นักเรียนที่จะจบชั้นนี้ออกไปกำลังยืนอยู่ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ในการที่นักเรียนจะตัดสินใจเรียนต่อหรือเลือกประกอบอาชีพนั้นเท่ากับเป็นการปูพื้นฐานสำหรับชีวิต และจากการสังเกตและสอบถาม พบว่า ประชากรในพื้นที่นี้เป็นประชากรที่มีรายได้ต่ำ ยกจนโดยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงแนวทางในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญหรือสายอาชีพ ตลอดจนการจัดหลักสูตรระยะสั้น 3 - 12 เดือน และเป็นข้อมูลเสนอแนะในการขยายสถานศึกษาด้านอาชีพ ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและตลาดแรงงานต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 7)

1. สภาพส่วนตัวของนักเรียน
2. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
3. สภาพแวดล้อมด้านการเรียน

จากปัจจัย ทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมาแล้วนั้น เห็นได้ว่าความแตกต่างของโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ นั้น สืบเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน สภาพทางเศรษฐกิจสังคม

ของครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งสามารถ สรุปเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว	สภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน
1. เพศ	1. อาชีพของบิดามารดา	1. ภูมิหลังของผลการเรียน
2. อายุ	2. รายได้ของครอบครัว	2. การมีโรงเรียนใกล้บ้าน
3. ภูมิลำเนาของนักเรียน	3. ระดับการศึกษาของบิดามารดา	3. การได้รับการแนะแนว
4. ขนาดของครอบครัว	4. ความเอาใจใส่ของบิดามารดา	4. การเดินทางมาโรงเรียน
5. การศึกษาสูงสุดของคนในครอบครัว	5. ที่พักอาศัยของนักเรียน	
6. จำนวนพี่น้องร่วมบิดา มารดา	6. ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย	

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่ศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โดยศึกษาสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน

1.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 11 สถานศึกษา รวม 2,525 คน

1.5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 11 สถานศึกษา กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีขยาย Krejcie และ Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 338 คน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ 60% ของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,515 คน เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ ตามโรงเรียนและได้รับข้อมูลโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ความต้องการและปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในด้าน

1. สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
3. สภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยในการศึกษาต่อ หมายถึง ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนในการศึกษาต่อ ประกอบด้วย สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน

1.1 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน หมายถึง ความเป็นอยู่ของนักเรียนโดยธรรมชาติ เช่น เพศ อายุ ภูมิลำเนาของนักเรียน ขนาดของครอบครัว การศึกษาสูงสุดของคนในครอบครัว จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา

1.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว หมายถึง ความเป็นอยู่ทางการเงิน เช่น อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา ความเอาใจใส่ของบิดามารดา ที่พักอาศัยของนักเรียน ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย

1.3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน หมายถึง สภาพโดยทั่วไป ทางด้านการเรียนและโรงเรียน เช่น ภูมิหลังของผลการเรียน การมีโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน การได้รับการแนะแนว การเดินทางมาโรงเรียน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541 จำนวน 11 สถานศึกษา รวม 2,525 คน

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ได้ศึกษาความรู้พื้นฐานในการวิจัยเรื่องต่อไปนี้

2.1 การมัธยมศึกษา

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของการมัธยมศึกษา

2.1.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิชาชีพ

2.2 การอาชีวศึกษา

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของอาชีพ

2.2.2 หลักการอาชีวศึกษา

2.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

2.4 ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ

2.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ

2.5.1 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

2.5.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

2.5.3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องจากประถมศึกษา จัดสำหรับผู้เรียนที่มีอายุ 12 - 17 ปี ซึ่งแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 2 ตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของการมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ความสามารถ และทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบกรงานและอาชีพตามควรแก่วัย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัด และความสนใจเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบกรงานและอาชีพที่ตนถนัดทั้งอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับประกอบกรงานและอาชีพและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 12-13)

ความสำคัญของการมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา นับว่าเป็นการศึกษาระดับที่มีความสำคัญมากระดับหนึ่ง ทั้งนี้เพราะผู้เรียนในระดับนี้เป็นวัยรุ่น ซึ่งมีลักษณะอ่อนไหว มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติ และค่านิยมได้มาก อีกทั้งกำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต การจัดการศึกษาในระดับนี้ จึงต้องมีการวางแผนอย่างรัดกุมมีหลักการที่แน่นอน เพื่อปลูกฝังและสร้างสรรค์ให้เยาวชนของชาติมีลักษณะและคุณสมบัติตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ หากจะพิจารณาถึงความสำคัญของการมัธยมศึกษาแล้ว อาจแบ่งได้ 2 ด้านคือ

1. ความสำคัญของการมัธยมศึกษาต่อการพัฒนาบุคคล

เนื่องจากผู้เรียนในระดับมัศึกษากำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต การศึกษาระดับนี้จึงมีส่วนในการสร้างคุณลักษณะที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี เป็นที่ยอมรับของสังคม มีความสามารถที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนได้ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักรักษาสุขภาพของตน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดังนั้นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาวัยรุ่นให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต

2. ความสำคัญของการมัธยมศึกษาต่อสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ

การมัศึกษามีความสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคม และการเมืองเพราะเหตุว่าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นสถาบันทางการศึกษาที่วางรากฐานทางความคิด และความประพฤติของเยาวชนไว้เป็นอย่างดี อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัยรุ่น ปลุกฝังคุณธรรมและความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของพลเมือง สร้างความมีวัฒนธรรมและศีลธรรมให้สมกับที่เป็นพลเมืองดีของชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นประชาชนที่มีบทบาททางการเมืองอย่างเต็มที่ และถูกต้องในอนาคต ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (สุจินต์ สุมนทิพย์, 2524 : 5-6)

2.1.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาดังแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนระยะเวลาสิบสองปี

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดแยกตามระดับการศึกษาดังนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 55)

1. ระดับประถมศึกษา จัดเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตของผู้เรียน
2. ระดับมัธยมศึกษา จัดเพื่อสำรวจความถนัด ความสนใจของผู้เรียน สำหรับการเตรียมตัวเพื่อการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ จัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพและความสนใจพิเศษเฉพาะด้าน
4. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ จัดเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพสำหรับให้เป็นการฝึกฝีมือแรงงานระดับกลาง

2.1.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535 : 1) มีหลักการดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น หรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่น และประเทศชาติ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ปัญญา มีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ หากมีการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ จะถือว่าผิดกฎหมาย

แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน
7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ
9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลกร มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมของประเทศ

จุดประสงค์วิชาอาชีพ

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้มีความรู้และทักษะมาใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพของงาน

2.2 การอาชีวศึกษา

ความหมายของการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาในประเทศไทยได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วในระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลและเอกชนได้ทุ่มเททรัพยากรเพื่อการฝึกอบรมอาชีพเป็นจำนวนมากพอสมควร แต่ก็ยังมีปัญหานานาประการ เช่น ปรัชญาและมโนคติที่ไม่ชัดเจน งานซ้ำซ้อน ปัญหาการประสานงานหลักสูตร ปัญหาด้านคุณภาพ และด้านปริมาณ การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาในช่วงที่ผ่านมา

สนองความต้องการของรายบุคคลมากกว่าสังคมและอุตสาหกรรม ความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะขึ้นกับความพึงพอใจในงานเป็นตัวกำหนด และมีอิทธิพลต่อระบบกำลังคน ซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลขององค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความต้องการส่วนบุคคล ความต้องการทางสังคม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการขององค์การและอุตสาหกรรม ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบมีผลกระทบต่อกันและกันจึงต้องมีระบบอาชีพและเทคนิคศึกษา

อาชีพศึกษา หมายถึง “การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพหนึ่ง อาชีพศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลายโดยจัดให้มีการศึกษาทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์และฝึกภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สักส่วนของวิชาต่าง ๆ จะแตกต่างกันตามสาขาวิชา และต้องเน้นการฝึกปฏิบัติ (ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532 : 11)

การจัดการอาชีพศึกษาให้จัดดังนี้ (ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 :55)

1. มีองค์การระดับชาติและระดับจังหวัด วางแผนการผลิต การพัฒนา และการติดตามการผลิตกำลังคนฝีมือระดับกลางของชาติ และของจังหวัด
2. พัฒนาการผลิตกำลังฝีมือแรงงานระดับกลาง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการสร้างเครือข่ายการพัฒนา และการประสานงานในภาพรวมของประเทศ
3. จัดการอาชีพศึกษาแบบหลากหลาย สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย และความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งสามารถเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ได้
4. ภาคเอกชน สถานประกอบการ และชุมชน ร่วมมือกับสถานศึกษา และสถาบันการศึกษาให้การอบรมโดยรัฐสร้างมาตรฐานการจูงใจแก่ภาคเอกชน โดยเฉพาะมาตรการทางภาษี และการส่งเสริมการลงทุน

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของอาชีพ

ความหมายและลักษณะสำคัญของการเรียนวิชาชีพ

ความหมายของอาชีพ ได้มีผู้ให้ไว้ในความหมายจากภาษาอังกฤษ ดังนี้

Career หมายถึง อาชีพอันบุคคลจะยึดเป็นงานประจำ อาชีพที่ต้องการการเตรียมเป็นพิเศษ งานเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งบุคคลปฏิบัติเป็นประจำ (กรมวิชาการ. 2527 : 32)

Vocation หมายถึง อาชีพที่จำเป็นต้องมีการฝึกฝนในระดับต่ำกว่าวิชาชีพ อาชีพที่ให้รายได้หรือผลประโยชน์และความพอใจ (กรมวิชาการ. 2527 : 159)

Occupation หมายถึง การงานหรือกระบวนการหรืองานประจำเพื่อหารายได้แต่ละบุคคล อันต้องใช้เวลาและความตั้งใจในการปฏิบัติ (กรมวิชาการ. 2527 : 109)

ความหมายของอาชีพที่กล่าวข้างต้นนี้ พอสรุปได้ว่าอาชีพเป็นการประกอบกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ และด้านสังคมทุกชนิดที่บุคคลมุ่งหวังจะยึดปฏิบัติในอนาคต

กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ได้จัดประเภทมาตรฐานอาชีพเมื่อ พ.ศ. 2512 ไว้เป็น 9 หมวดอาชีพ (กรมแรงงาน. 2512 : 479) ดังนี้

1. หมวดงานที่ใช้วิชาชีพวิชาการ ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมขั้นสูงหรือผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมทางเทคนิคต่างๆ ที่ได้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาที่ต้องใช้ความเฉลียวฉลาด ปราดเปรื่องเฉพาะงาน เช่น นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักวิจัย ครู - อาจารย์ ฯลฯ
2. หมวดงานอาชีพการบริการและการจัดการ ได้แก่ ผู้ออกกฎหมาย ผู้พิจารณากำหนดนโยบายทั้งรัฐและเอกชน งานอำนวยการ และการจัดองค์กร
3. หมวดงานอาชีพ เสมียน และพนักงาน ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพในสำนักงานเกี่ยวกับการจัดและเก็บรักษา ทำงานเกี่ยวกับเงิน การธุรกิจ อุตสาหกรรม โต้ตอบจดหมาย เลขานุการ เป็นต้น
4. หมวดงานอาชีพการค้า ทำงานเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าและบริการทุกชนิดทั้งค้าปลีกและค้าส่ง นักโฆษณา ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำสินค้า ตัวแทนขายหน้า ขายประกัน และผู้รับจํานำ
5. หมวดงานอาชีพการบริการ หมายถึง อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบริการ เช่น เสริมสวย ปรุงอาหาร มัคคุเทศก์ ตำรวจ ยาม
6. หมวดงานกสิกรรม หมายถึง อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านกสิกรรม เกษตรกรรม
7. หมวดงานการคมนาคม การผลิต และการช่าง หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการผลิต การขนส่ง คนงาน กรรมกร ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง เป็นต้น
8. หมวดการทหาร ได้แก่ ผู้รับราชการทหาร และกองกำลังเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคง
9. หมวดงานอื่น ๆ ที่มีอาจจัดประเภทได้จากข้างต้น

2.2.2 หลักการอาชีพศึกษา

หลักการวิชาชีพหรือการอาชีพศึกษาตามที่เข้าใจกัน เป็นการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา เพื่อให้ผู้ที่จบการศึกษาประเภทนี้ออก ไปประกอบอาชีพตามแขนงวิชาที่เรียนมา และให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งนอกจากทักษะที่ประกอบอาชีพยังต้องมีลักษณะอื่น ๆ อีกหลายประการ ในการที่จะช่วยให้คนสามารถรักษาอาชีพและมีความก้าวหน้า การศึกษาวิชาชีพจึงมิใช่เป็นวิชาสำหรับบุคคลทั่วไป แต่เป็นวิชาสำหรับผู้ที่เหมาะสมกับวิชาอาชีพแต่ละสาขานั้น ๆ อีกทั้งการเรียนวิชาชีพต้องมีเครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุฝึก ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการเรียนสูง ทั้งนี้เพื่อผลทางการเรียนอีกด้วยแม้จะมีหลักการอาชีพศึกษายึดถือปฏิบัติต่าง ๆ กันไป ในที่นี้ขอยกหลักการอาชีพศึกษาที่น่าสนใจ 21 ประการ (เมธี ปิณฑนานนท์. 2530 : 148 - 149) กล่าวไว้คือ

1. การอาชีพศึกษาเป็นการเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ และทำงานต่อไปด้วยความสำเร็จในอาชีพ
2. เป้าหมายของการอาชีพศึกษา คือ มุ่งทำงานและสัมพันธ์กับการมีงานทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และวุฒิภาวะของนักศึกษา
4. การอาชีวศึกษาจัดให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในฐานะพลเมืองดีของสังคมได้
5. การอาชีวศึกษาจัดให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ
6. การอาชีวศึกษาช่วยให้แต่ละบุคคลมีสิทธิจะเลือกอาชีพที่ตนปรารถนาได้
7. รัฐมีหน้าที่ที่จะจัดการศึกษาให้บุคคลได้รับการฝึกหัด เพื่อประกอบอาชีพได้ตามที่แต่ละบุคคลได้ตั้งเป้าหมายไว้
8. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูงถ้าจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้รับการฝึกหัดโดยจำลองสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมือนสภาพการทำงานจริง
9. การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผลเมื่องานฝึกกระทำในลักษณะเดียวกันกับงานจริง นั่นคือในขั้นตอนการทำงาน เครื่องมือ และ เครื่องจักรมีลักษณะเช่นเดียวกันกับที่ใช้ในการทำงานจริงในอาชีพนั้น
10. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูงเมื่อได้จัดให้ผู้เรียนได้ใช้ความสนใจ นิสัย ความถนัด และมันสมองของผู้เรียนอย่างเต็มที่
11. การฝึกอาชีพที่มีประสิทธิผลของช่างหรืองานแต่ละอาชีพ ก็ต่อเมื่อได้จัดให้แก่กลุ่มบุคคลที่ต้องการ และได้รับประโยชน์จากการฝึก
12. การฝึกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องฝึกประสบการณ์เฉพาะด้านหลาย ๆ ครั้ง เพื่อสร้างนิสัยที่ถูกต้องในการทำงานและการคิด ตลอดจนกระทั่งนิสัยที่ต้องการได้พัฒนาขึ้นซึ่งเป็นที่จำเป็นในการทำงาน
13. การฝึกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับครูฝึก ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์วิชาชีพในการประยุกต์ทักษะ และความรู้ในการปฏิบัติงานและขบวนการการทำงานอาชีพที่ตนสอน
14. แต่ละอาชีพจะต้องฝึกบุคคลให้มีความสามารถในการผลิตชิ้นตำระดับหนึ่ง เพื่อที่จะทำงานและรักษาค่าแห่งงานไว้ได้ ถ้าการอาชีวศึกษาไม่สามารถจัดได้ถึงขั้นนี้แล้วก็จะไม่มีประสิทธิผลทั้งสำหรับรายบุคคลและสำหรับสังคม
15. การสร้างนิสัยการปฏิบัติงานจะได้ผลต่อเมื่อ ผู้ฝึกได้ทำงานจริงไม่ใช่ทำแบบฝึกหัดหรือทำงานปลอม
16. แหล่งของเนื้อหาสาระที่เชื่อถือได้ของการฝึกเฉพาะแต่ละอาชีพมาจากแหล่งเดียวเท่านั้น คือ จากประสบการณ์ของผู้ชำนาญในอาชีพนั้น
17. แต่ละอาชีพจะมีเนื้อหาอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งเป็นของอาชีพนั้นโดยเฉพาะ และไม่มีคุณค่าในทางปฏิบัติสำหรับอาชีพอื่น

18. การอาชีวศึกษาจะบริการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเมื่อสามารถบริการในเรื่องที่มีคนต้องการและผู้ต้องการ ได้ประโยชน์มากที่สุด

19. การอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะแปรผันตามวิธีการสอนและความสัมพันธ์กับผู้เรียน จึงควรพิถีพิถันพิจารณาคุณลักษณะพิเศษของกลุ่มที่เรียนและผู้สอนด้วย

20. การบริหารอาชีวศึกษา จะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อมีการจัดการในลักษณะยืดหยุ่นแทนการมีมาตรฐานที่ตายตัวเกินไป

21. พยายามลดค่าใช้จ่ายต่อหัว แต่ก็ต้องใช้งบประมาณต่ำจำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าจ่ายต่ำกว่านี้แล้วจะไม่สามารถจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ และถ้าสามารถสนับสนุนงบประมาณขั้นต่ำแล้ว ก็ไม่สมควรที่จะจัดให้มีระบบอาชีวศึกษา

หลักอาชีวศึกษาที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การอาชีวศึกษาเป็นการฝึกฝนและศึกษาเพื่ออาชีพ นั่นคือ จัดให้มีสมรรถนะในการเข้าสู่อาชีพ ก้าวหน้าในอาชีพ และปรับตนให้ทันต่อกาลสมัย และสภาพที่เป็นจริงตามความถนัด ความสนใจ เหมาะสมกับสติปัญญา ความรู้ รูปร่าง ของผู้เลือกเรียนแต่ละวิชาชีพ

2.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

อาชีพมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง เพราะเกี่ยวกับการดำรงชีวิต เศรษฐกิจ เกียรติยศ ชื่อเสียง และความพึงพอใจในตัวเอง ทุกคนที่ศึกษาเล่าเรียนก็เพื่อจุดหมายที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้มีผู้ศึกษาถึงทฤษฎีการเลือกอาชีพ ได้อย่างกว้างขวาง ดังเช่น

Hoppock (อ้างใน จงจิตต์ อ่ำสาริกา. 2541 : 42) กล่าวถึง ความต้องการของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมว่า เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพ โดยกล่าวถึงหลักการที่สำคัญในการเลือกอาชีพไว้ดังนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และความต้องการประการหนึ่งคือ ความต้องการที่ปฏิบัติตามค่านิยมของตนเอง
2. อาชีพที่บุคคลเลือก มักจะเป็นอาชีพที่บุคคลเชื่อว่าจะสนองความต้องการส่วนใหญ่ของบุคคลนั้น ได้ดีที่สุด
3. บุคคลอาจจะรับรู้ความต้องการของตนอย่างชัดเจนถูกต้อง และจะรับรู้อย่างเลื่อนกลางว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ดึงดูดความสนใจ แต่ไม่ว่าบุคคลที่รับรู้ความต้องการของตนเองได้ชัดเจนหรือไม่เพียงใด ความต้องการดังกล่าวก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. พัฒนาการทางอาชีพเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักเป็นครั้งแรกว่า อาชีพช่วยสนองความต้องการของตนได้

5. พัฒนาการทางอาชีพจะเจริญก้าวหน้าไป และอาชีพที่เลือกจะดีขึ้นถ้าบุคคลสามารถคาดคะเนอาชีพที่จะเรียกว่า จะสนองความต้องการแรงงานเองได้ดีเพียงใด และความสามารถในการคาดคะเนนั้นจะขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะพินิจพิเคราะห์ได้กระจ่างชัด

6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม และฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการเลือกอาชีพ

7. ข้อเสนอแนะทางอาชีพ จะมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของตน และช่วยให้บุคคลคาดคะเนได้ว่า อาชีพใดสนองความต้องการของตนเองได้ดีกว่าอาชีพอื่น ๆ

8. ความพึงพอใจในงานหรืออาชีพ จะขึ้นอยู่กับงานที่บุคคลได้ทำนั้น สอนองความต้องการภาพที่บุคคลนั้น ได้คาดหวังมากน้อยเพียงใด และระดับความพึงพอใจจะพิจารณาได้จากอัตราส่วนของความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง และความต้องการที่คาดหวังจะได้รับการตอบสนอง

9. ความพึงพอใจในผลจากงานจึงสนองความต้องการของบุคคลในปัจจุบัน หรือผลมาจากงานซึ่งมีทำที่ว่าจะสนองความต้องการของบุคคลนั้นในอนาคต

10. การเลือกอาชีพของบุคคลหรืออาชีพที่บุคคลจะเลือก จะเปลี่ยนได้เสมอถ้าบุคคลนั้นเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ จะสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่า

จากแนวคิดทฤษฎีการเลือกอาชีพ และการพัฒนาการทางด้านอาชีพต่าง ๆ Hoppock (อ้างใน จงจิตต์ อ่ำสาริกา. 2541 : 42) ได้นำเอาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มาประกอบกันเป็นแนวคิดในการเลือกอาชีพ เพื่อที่จะสามารถอธิบายพฤติกรรมการเลือกอาชีพ และพัฒนาการด้านอาชีพได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมต่อ Hoppock กล่าวว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่สามารถสนองต่อความต้องการของตนเองได้ดีที่สุดและมากที่สุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเน้นถึงความสำคัญของการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงในด้านของความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และบุคลิกภาพซึ่งเป็นองค์ประกอบส่วนบุคคล เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับองค์ประกอบทางด้านอาชีพจะทำให้บุคคลสามารถเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบผลสำเร็จในอาชีพนั้นๆ Hoppock มีความเห็นว่าหากความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองจากการทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในอาชีพนั้น และอาชีพของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากบุคคลนั้นพิจารณาแล้วว่าการเปลี่ยนแปลงนั้น จะสนองต่อความต้องการของตนเองได้ดี การเลือกอาชีพจะต้องใช้เวลานานและต่อเนื่องกัน จึงจะสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้

หลักในการเลือกอาชีพ 10 ประการ คือ (อ้างใน พัฒนา สาร. 2539 : 19-21)

1. การเลือกอาชีพเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล
2. บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพใด เป็นเพราะเชื่อว่าอาชีพนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ดีที่สุด
3. ความต้องการของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางใดทางหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ
4. การพัฒนาอาชีพเริ่มเมื่อบุคคลทราบว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถนำไปสู่ความต้องการของตนเองได้
5. ความก้าวหน้าในการพัฒนาอาชีพและการปรับปรุงการเลือกอาชีพจะดีขึ้น เมื่อบุคคลสามารถคาดหวังถึง โอกาสที่อาชีพนั้นจะสนองความต้องการของตนได้ ซึ่งความสามารถในการคาดหวังขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะคิดเหตุผล
6. ข้อมูลส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลเข้าใจว่าตนต้องการอะไร และจะต้องปรับปรุงอะไรบ้าง
7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลค้นพบงานอาชีพที่ตรงกับความต้องการ
8. ระดับความพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างสิ่งทั้งงานนั้นให้กับบุคคลและความต้องการของบุคคล
9. ความพึงพอใจในงาน เป็นผลมาจากการทำงานสามารถตอบสนองความต้องการในปัจจุบัน และความหวังว่างานนั้นจะทำให้บรรลุความต้องการในอนาคตได้ หรือจากการที่คาดหวังว่างานนั้นจะนำไปสู่งานที่ต้องการได้
10. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้เสมอ เมื่อบุคคลคิดว่างานที่เปลี่ยนแปลงใหม่นั้นจะสนองความต้องการได้ดีกว่างานเดิม

จากทฤษฎีการพัฒนาและเลือกอาชีพนี้ สามารถที่จะสรุปได้ว่า บุคคลส่วนมากจะเลือกอาชีพเพื่อสนองตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง และการเลือกอาชีพของบุคคลจะพัฒนาตามลำดับขั้น โดยการเลือกอาชีพที่ขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเอง รู้จักอาชีพ และสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผล การตัดสินใจเลือกเรียนและเลือกอาชีพ โดยทั่วไปแล้วมักจะบ่งชี้ถึงงานหรืออาชีพที่ต้องการจะทำในอนาคต การที่จะมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้นั้น จำเป็นที่จะต้องผ่านการเรียนรู้และฝึกอบรม หรือให้ผ่านระบบการศึกษา ก่อน ถ้าเลือกอาชีพใดก็จะตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนไปทางนั้น ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน โปรแกรมที่ตนต้องการ หรือสนใจเปรียบเสมือนการเดินทางไปสู่อาชีพครั้งทางแล้ว ถ้าเลือกไม่เหมาะสมก็ยอมทำให้สูญเสียผลประโยชน์ไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนหรือเลือกอาชีพของนักเรียนนั้น ประกอบด้วยปัจจัยที่มาจากหลายส่วนด้วยกัน คือ มาจากตัวเด็กนักเรียนและผู้ปกครองของเด็ก ประกอบกัน เช่น ระดับสติปัญญา ความถนัดทางการเรียนของเด็ก ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง ตลอดจนความคาดหวังในการมีงานทำและมีรายได้ภายหลังจากจบการศึกษา

S.L. Holland (อ้างใน ดาว สมศรี โหน่ง. 2540 : 22-25) ได้เสนอทฤษฎีการเลือกอาชีพ โดยมีหลักการที่ว่า บุคคลจะเลือกอาชีพตามลักษณะบุคลิกภาพของตน และได้แบ่งหลักใหญ่ ๆ ในการเลือกอาชีพไว้ 4 ประการ

1. การเลือกอาชีพเป็นเครื่องมือชี้บุคลิกภาพของบุคคล การที่บุคคลเลือกอาชีพใด ก็แสดงว่าบุคลิกภาพไปในทิศทางนั้น

2. ทุกคนมีแนวความคิดและจินตนาการเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งบางครั้งอาจจะไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของอาชีพนั้น ๆ ก็ตาม แนวคิดดังกล่าว จะมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เช่น บางคนอยากเลือกทำงานธนาคาร เพราะเข้าใจว่าจะได้ทำงานสบาย งานเบา ได้แต่งตัวโก้สวย แต่โดยข้อเท็จจริงงานดังกล่าวต้องรับผิดชอบทั้งเงินและงานอื่น ๆ

3. บุคคลเลือกอาชีพคล้ายคลึงกัน จะมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันด้วย เช่น การตอบสนองหรือวิธีการในการแก้ไขปัญหาคล้ายกัน ทำให้เกิดบุคลิกภาพทางอาชีพขึ้น

4. บุคคลเลือกอาชีพตรงตามบุคลิกภาพของเขา จะทำให้เกิดความพึงพอใจ และถ้าสิ่งแวดล้อมทางอาชีพสอดคล้องกับบุคลิกภาพ ก็จะยิ่งทำให้เกิดความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

จากหลักการเลือกอาชีพทั้ง 4 ประการดังกล่าวแล้ว ฮอลแลนด์ ได้จัดกลุ่มอาชีพตามบุคลิกภาพของบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ ออกเป็น 6 กลุ่ม

1. บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Realistic

เป็นบุคคลที่สนใจงานที่เป็นรูปธรรม ชอบทำงานกลางแจ้ง งานใช้ทักษะเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร มีความสามารถทางด้านช่าง เช่น เครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า งานทางด้านเทคนิค แต่ไม่ชอบการเข้าสังคม หลีกเลียงการทำงานกับคนหมู่มาก ไม่ชอบเป็นจุดสนใจของผู้อื่นบุคลิกโดยทั่วไป เป็นคนขี้อาย ค่อนข้างเก็บตัว มัธยัสถ์ เป็นคนเปิดเผย จริงจัง ทำงานเสมอต้นเสมอปลายอาชีพที่เหมาะสมกับคนในกลุ่มนี้ ได้แก่ อาชีพ กลุ่มวิศวกรรม ช่างเทคนิคต่าง ๆ อาชีพทางเกษตรกรรม ป่าไม้ ประมง ช่างตัดเสื้อ นักเดินเรือสิ่งแวดล้อมที่ต้องการ ทักษะในการใช้เครื่องจักรกล การเคลื่อนไหวร่างกายและงานที่เป็นรูปธรรม

2. บุคคลมีบุคลิกภาพประเภท Investigative

บุคคลกลุ่มนี้สนใจงานด้านการสังเกต วิเคราะห์ ความคิดอ่านที่มีเหตุผล เช่น งานทางวิชาการ งานด้านวิทยาศาสตร์ การทดลอง บุคลิกภาพทั่ว ๆ ไป มีความเชื่อมั่นและมีความคิดของตนเอง

ชอบวิจารณ์ชอบไต่หาความรู้ เฉลียวฉลาด รักอิสระ และมักชอบหลีกเลี่ยงกิจกรรมทางสังคม

ไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพสำหรับคนในกลุ่มนี้ คือ อาชีพทางวิชาการทุกแขนง นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักเศรษฐศาสตร์ นักอุดมศึกษา นักธรณีวิทยา เป็นต้น สิ่งแวดล้อมที่ต้องการ สังเกต การใช้ความคิด งานด้านวิทยาศาสตร์

3. บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Artistic

ผู้สนใจอาชีพประเภทนี้ เป็นผู้ที่ชอบทางด้านนามธรรม ชอบความอิสระความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการทางศิลปะ ไม่ชอบงานที่เป็นระเบียบแบบแผน หลีกเลียงงานประเภทเป็นรูปธรรม มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความถนัดทางภาษา วรรณคดีมากกว่าทาง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ บุคลิกภาพทั่ว ๆ ไปเป็นคนจิตใจอ่อนไหว มีความรู้สึกรุนแรง มีความเพ้อฝัน เจ้าอารมณ์ ไม่มีระเบียบ มีความริเริ่ม อาชีพของคนในกลุ่มนี้ งานทางด้านศิลปะ งานแสดง นักเขียน นักออกแบบ นักแต่งบทละคร นางแบบ สิ่งแวดล้อมที่ต้องการ ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความเป็นอิสระ

4. บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Social

บุคคลกลุ่มนี้มีทักษะทางด้านสังคมดี ชอบติดต่อกับผู้อื่น สนใจที่จะให้ความรู้ ฝึกหัดอบรม และพัฒนาดังสอนผู้อื่น ชอบกิจกรรมลักษณะบริการชุมชน ทำให้กับสังคม บุคลิกภาพทั่วไปเป็นผู้ที่มีจิตใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น จูงใจผู้อื่น ได้ดี มีทักษะในการเข้ากับคน มีความรับผิดชอบ เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี อาชีพของคนในกลุ่มนี้ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล ครูอาจารย์ผู้สอน พนักงานต้อนรับ ตัวแทนทางธุรกิจ นักแนะแนว และจิตวิทยา สิ่งแวดล้อมที่ต้องการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ช่วยเหลือและบริการผู้อื่น

5. บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Enterprising

บุคคลในกลุ่มนี้ ชอบกิจกรรมเกี่ยวข้องกับงานด้านเศรษฐกิจ ชอบเสี่ยง ชอบแสดงออก มีความกระตือรือร้น มีแรงกระตุ้นในการทำงานสูง ไม่ชอบงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิทยาศาสตร์ หรือทางเทคนิค บุคลิกภาพทั่ว ๆ ไป เข้าสังคมได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความทะเยอทะยาน มีความสนใจทางการเมือง เศรษฐกิจ เปิดเผย ช่างพูด มีความสามารถในการควบคุมดูแลและการวางแผน อาชีพในกลุ่มนี้ การค้าขาย นายหน้า งานธนาคาร ผู้จัดการร้าน ทนายความ โฆษก นักแสดง พนักงานขายสินค้า สิ่งแวดล้อมที่ต้องการ คือ ได้ใช้ทักษะด้านการพูด ชักจูงโน้มน้าวงานเกี่ยวกับ การควบคุมวางแผน การจัดการ

6. บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Conventional

เป็นบุคคลที่สนใจกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ความเป็นระเบียบและกิจกรรมที่ยอมรับของสังคม ชีดถือแบบอย่างตามประเพณี ชอบทำงานตามแบบอย่างมากกว่าการริเริ่มด้วยตนเอง บุคลิกภาพทั่ว ๆ ไป ชอบอนุรักษนิยม มีความเชือกเย็น อ่อนน้อม เรียบร้อย คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ ไม่ค่อยขี้ดหู่่น ขาดจินตนาการ ชอบเลียนแบบ อาชีพในกลุ่มนี้ คือ งานสำนักงาน งานบัญชี

เลขานุการ เสมียน ฝ่ายบุคคล พนักงานรับจ่ายเงิน พนักงานพิมพ์ดีด เสมียนได้ตอบจดหมาย สิ่งแวดล้อมที่ต้องการ งานประจำ ทำตามระเบียบที่กำหนด ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง

บุคคลที่ทำงานในกลุ่มอาชีพเดียวกัน มักมีบุคลิกภาพใกล้เคียงกัน บุคคลจะพึงพอใจในการทำงานกับลักษณะงานสิ่งแวดล้อมของงานที่ใกล้เคียงกับบุคลิกภาพของตน

Anne Roe (อ้างใน คาว สมศรี โหน่ง. 2540 : 25) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับบุคคลในการเลือกอาชีพ คือ

1. บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความต้องการของตนเอง
2. ประสบการณ์ของบุคคลในวัยเด็ก จะมีอิทธิพลต่อเจตคติ ความสนใจและความสามารถซึ่งจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเลือกอาชีพ

Roe มีความเชื่อว่า คนเลือกอาชีพก็เพื่อสนองความต้องการของคน

ทฤษฎีของ A.H.Maslow เรื่องจัดลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs) ซึ่งได้จัดลำดับความต้องการออกเป็น 5 ชั้น

ชั้นที่ 1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs)

ชั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)

ชั้นที่ 3 ความต้องการเข้าพวกเข้าหมู่ (Belongingness)

ชั้นที่ 4 ความต้องการการยกย่องนับถือ (Esteem Needs)

ชั้นที่ 5 ความเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ (Self Actualization)

ความต้องการของมนุษย์จะเริ่มจากชั้นที่ 1 เมื่อได้รับการตอบสนอง ก็จะขึ้นเป็น ชั้นที่ 2,3,4 และ 5 ตามลำดับ

Anne Roe (อ้างใน ประยูร มัยโกคา. 2539 : 17 - 18) ได้สร้างทฤษฎีการเลือกอาชีพ โดยมีแนวความคิดว่า บุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกันออกไป โดยความแตกต่างนี้ เป็นผลมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก Roe ได้แบ่งกลุ่มอาชีพออกเป็น 8 ประเภท คือ กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ (Service) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับองค์การและหน่วยงาน (Organezation) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับงานฝีมือ เทคโนโลยี (technology) กลุ่มอาชีพ เกี่ยวกับงานกลางแจ้ง (Outdoors) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ (Science) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย ประเพณี (general culture) และกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและสันทนาการ (art and entertainment)

Roe ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับรูปแบบประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กตอนต้นว่า มีผลต่อทัศนคติและการเลือกอาชีพของเด็กดังนี้

1. ผู้ปกครองที่เข้มงวด หรือปกป้องคุ้มครองเด็กมากเกินไป จะมีผลทำให้เด็กเลือกอาชีพด้านกฎหมาย ประเพณี หรือด้านศิลปะและสันทนาการ
2. ผู้ปกครองที่ทอดทิ้งหรือไม่ยอมรับเด็ก จะมีผลทำให้เด็กขาดความสุข ไม่ต้องการ

ทำงานติดต่อกับคน และจะเลือกอาชีพด้านวิทยาศาสตร์หรืองานกลางแจ้ง

เอกลีลา... ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผู้ปกครองที่ยอมรับเด็กโดยให้ความรัก ความอบอุ่นหรือให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง จะมีผลทำให้เด็กปรับตัวได้ดีในงานอาชีพ และจะเลือกงานบริการสังคมหรืองานที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Crites (อ้างใน ชฎาวิณี สุวรรณรัตน์. 2537 : 14) เสนอแนะความคิดว่า ในการเลือกอาชีพนั้น (1) บุคคลจะต้องมีอาชีพให้เลือกสองอาชีพหรือมากกว่านั้น ถ้าบุคคลไม่มีทางเลือกการเลือกอาชีพจะเกิดขึ้นไม่ได้ (2) แรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ได้แก่ ความคาดหวังของสังคมที่ว่า “ทุกคนควรทำงาน” (3) บุคคลจะมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือก ถ้าเขาถูกจำกัดในการประกอบอาชีพ เขาจะไม่สามารถเลือกอาชีพได้ นอกจากนี้ ใคร่ที่ได้อ้างถึงลักษณะทั่วไปของการเลือกอาชีพไว้ว่า การเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม เชื้อชาติ อาชีพของบิดา มารดาและครอบครัว โรงเรียน ความถนัด ความสามารถทางสมอง ความสนใจ และบุคลิกภาพ เขาว์ปัญญา พื้นที่ทางภูมิศาสตร์

2.4 ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ

ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพของ Ginzberg (Ginzberg Theory of Career Development) (อ้างใน จงจิตต์ อัสาริกา. 2541 : 35-36) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพว่าเป็นกระบวนการตั้งแต่เกิดจนตาย มีความสำคัญกับพัฒนาการของอายุของแต่ละบุคคล และการเลือกอาชีพเกิดจากการประนีประนอม (Compromise) ในขั้นสุดท้ายระหว่างความสามารถ ความสนใจ และความเป็นจริงของสภาพแวดล้อม

การเลือกอาชีพของบุคคลออกเป็น 3 ช่วง คือ

1. ระยะเวลาเพื่อฝัน (Fantasy Period) ระหว่างอายุ 1 - 11 ปี เป็นช่วงวัยเด็กตอนต้นถึงราวอายุ 11 ปี เป็นระยะที่เด็กคิดเพื่อฝันเองว่า โตขึ้นจะประกอบอาชีพอะไร โดยความคิดนี้อาจได้รับมาจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ ผู้ปกครอง โดยที่ไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าเป็นไปได้หรือไม่ แต่เป็นสิ่งที่เด็กได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเขา ไม่คำนึงถึงศักยภาพหรือความสามารถของตนเอง

2. ระยะเวลาการเปลี่ยนแปลง (Tentative Period) อายุระหว่าง 11-18 ปี เป็นระยะเวลาเลือกอาชีพที่ไม่ตกลงใจแน่นอน เริ่มจากการที่เด็กสังเกตออกมา มีกิจกรรมบางชนิดที่เขาสนใจ และชอบมากกว่ากิจกรรมอื่น ต่อมาเขาก็เริ่มรู้สึกว่าเขาทำกิจกรรมที่สนใจได้ดีกว่ากิจกรรมชนิดอื่น เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ๆ ด้วยกัน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมองเห็นคุณค่าในกิจกรรมนั้น ๆ มาก

กิจกรรมอื่น ต่อมาก็เกิดการผสมผสานร่วมกันระหว่างความสนใจ ความถนัด และระหว่างคุณค่าของกิจกรรมชนิดนั้นขึ้นมาเป็นการมองทางเลือกอย่างคร่าว ๆ ในอาชีพให้กับตนเอง แต่อย่างไรก็ตามความคิดคำนึงของเด็กในการชื่นชอบอาชีพบางประเภทนั้นยังขาดการพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ของอาชีพด้วย เช่น สุขภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะการเปลี่ยนแปลงนี้ออกเป็น 4 ขั้นย่อย ๆ คือ

2.1 ระยะความสนใจ (Interest Stage) อยู่ในช่วงระหว่าง 11-12 ปี การเลือกอาชีพจะอยู่ในความสนใจ ซึ่งส่วนมากจะมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาในระยะเพื่อฝัน อย่างไรก็ตาม บุคคลเริ่มตระหนักในความสำคัญของความสามารถอยู่บ้าง

2.2 ความสามารถ (Capacity Stage) อยู่ในช่วงอายุ 13-14 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้เด็กจะคำนึงถึงความสนใจ โดยการประเมินจากความสามารถของตนเอง แต่ความรู้ในเรื่องความสามารถของตนยังไม่สมบูรณ์นัก การเลือกอาชีพซึ่งยังไม่เป็นการตัดสินใจที่แน่นอน

2.3 ระยะค่านิยม (Value Stage) อยู่ในช่วงอายุ 15-16 ปี ค่านิยมจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ โดยบุคคลจะให้ความสำคัญเหนือกว่าความสนใจ และความสามารถของตนเอง

2.4 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition Stage) อยู่ในช่วงอายุ 17-18 ปี ในระยะนี้บุคคลเริ่มมองถึงบทบาทของอาชีพในอนาคต โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของความเป็นจริงมากขึ้น เด็กหญิงจะมีการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทในอนาคต อันได้แก่ บทบาทของการเป็นภรรยา และการเป็นมารดา และมักจะคำนึงถึงการแต่งงานมากกว่าการทำงาน ในขณะที่เด็กชายจะมุ่งถึงการเลือกอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งมากกว่า อย่างไรก็ตาม ในการเลือกอาชีพบุคคลจะคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ และค่านิยม และสถานะความเป็นจริงอื่น ๆ ชี้นำมาพิจารณาน้อยมาก การวางแผนส่วนใหญ่ยังไม่มีการวางแผนที่แน่นอน แต่บุคคลจะตระหนักว่า การตัดสินใจของตนในขณะนี้จะมีผลต่ออนาคตของตน

3. ระยะพิจารณาตามสภาพความเป็นจริง (Realistic Period) อยู่ในช่วงอายุ 18-21 ปี เป็นระยะที่บุคคลมีการพิจารณาดตนเอง และอาชีพประกอบกันเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ จะเป็นขั้นที่พิจารณาตามสภาพความเป็นจริง ไม่มีการเพื่อฝันอีกต่อไป แบ่งออกเป็นขั้นย่อย 3 ขั้น คือ

3.1 ขั้นสำรวจอาชีพ เป็นขั้นที่บุคคลจะสำรวจว่าอาชีพใดเหมาะกับเขาบ้างจะมีการประเมินผลตนเอง ในพฤติกรรมทางอาชีพของเขาอย่างใกล้ชิดกับความเป็นจริงมากขึ้น

3.2 ขั้นรวมตัวของความคิดที่จะเลือกอาชีพ เป็นขั้นที่เด็กก้าวสู่แบบแผนการเลือกอาชีพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การเลือกอาชีพของเขาในระยะนี้จะขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เขาประสบในขั้นสำรวจอาชีพด้วย

3.3 ขั้นเลือกอาชีพที่เจาะจง เด็กตัดสินใจเลือกอาชีพที่เจาะจงยิ่งขึ้น ไม่ใช่เป็นการคิดกว้าง ๆ ลอย ๆ เท่านั้นว่าจะประกอบอาชีพใด เช่น มิใช่บ่งเพียงแต่จะเรียนวิชาทางการศึกษา แต่จะเน้นชัดไปว่าเป็นสาขาอะไร เช่น สาขาพลานามัย เป็นต้น

2.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย พบว่า ความเสมอภาคทางด้านโอกาสทางการศึกษาส่งผลต่อนักเรียนในการศึกษาต่อความเสมอภาคทางการศึกษาและการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียน โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบ ในด้านต่าง ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิฐานะของนักเรียน ขนาดของครอบครัว การศึกษาสูงสุดของคนในครอบครัว จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา
 2. องค์ประกอบด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา ที่พักอาศัยของนักเรียน ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย
 3. องค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน ได้แก่ ภูมิหลังของผลการเรียน การมีโรงเรียนใกล้บ้าน การได้รับการแนะแนว การเดินทางมาโรงเรียน
- จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อ จะพบว่า ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงหรือศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อ โดยผู้วิจัยจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน (2) ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว (3) ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน ตามทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ จะพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนจะเกี่ยวข้องกับตัวแปรต่าง ๆ หลายด้าน โดยเฉพาะด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน มีผู้กล่าวไว้มากมายดังนี้

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ประกอบด้วย เพศ ขนาดของครอบครัว ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

ประยูร มัชโยภา (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า เพศ อายุ ขนาดของครอบครัว ความสมบูรณ์ของครอบครัว ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 56-57) ได้ศึกษาวิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ในปีการศึกษา 2531 มีนักเรียนที่ต้องการเรียนต่อและจบการศึกษามีร้อยละ 94 ในจำนวนนี้ได้เข้าเรียนต่อจริงถึงร้อยละ 31.8 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาปีที่ 3 สำหรับสายวิชาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2531 ต้องการเลือกเรียนนั้น พบว่า นักเรียนส่วนมากต้องการเรียนต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ ยกเว้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นักเรียนต้องการเลือกเรียนต่อสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อพบว่า สภาพส่วนตัวนักเรียน ได้แก่ การศึกษาสูงสุดของคนในครอบครัว จำนวนที่ สภาพของเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของบิดา ปัญหาค่าใช้จ่ายฐานะของครอบครัว และระดับการศึกษาของบิดา รวมทั้งสภาพแวดล้อมด้านการเรียน ซึ่งประกอบด้วย คะแนนสะสมของนักเรียน การมีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ใกล้บ้าน การเดินทางมาโรงเรียน และการได้รับการแนะแนวส่งผล ต่อการได้เรียนต่อและไม่ได้เรียนต่อ

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เพศ และขนาดของครอบครัว ส่งผลต่อการศึกษาต่อ

เดือนใจ อธิคมภายิต (2532 : 147-148) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยะเวลา ปีการศึกษา 2539 พบว่า นักเรียนต้องการเลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าไม่เรียนต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพศมีผลทำให้การเลือกเรียนต่อสายวิชาต่างกันคือ นักเรียนหญิงเลือกเรียนต่อสายสามัญมากกว่านักเรียนชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงเลือกเรียนต่อสายอาชีพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายได้ของผู้ปกครองอาชีพของผู้ปกครองมีผลทำให้นักเรียนเลือกเรียนต่อสายสามัญมากกว่าสายอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เหตุผลสำคัญที่นักเรียนใช้ในการพิจารณาเลือกเรียนต่อ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว เหตุผลที่สำคัญอันดับหนึ่งคือ ต้องการประกอบอาชีพที่มีอัตราเงินเดือนสูง เหตุผลที่สำคัญอันดับที่สองคือ การประกอบอาชีพที่มีมั่นคง มีสวัสดิการดี

สมพงษ์ มั่นระวัง (2531 : 72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัยพบว่า นักเรียนชายหญิง ต้องการเรียนต่อถึงร้อยละ 98.98 นักเรียนชายเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงเลือกเรียนสายสามัญมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน จะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ครู และข้าราชการอื่น ๆ ผลการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมามีความสำคัญต่อการเลือกสายวิชาของนักเรียนมาก คือ นักเรียนที่มีผลต่อการเรียนสูงจะเลือกเรียนสายสามัญมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่อ และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำจะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง เหตุผลสำคัญที่

นักเรียนใช้พิจารณาในการเลือกเรียนต่อคือ โอกาสที่จะรับรายและความเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของตนเองมีจำนวนมากที่สุด

อนงค์ กุศล (2529 : 34) ได้ศึกษาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เพศชายและเพศหญิงสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพวิชาการมากที่สุด

สุวัฒน์ เงินน้ำ และคณะ (2529 : 67) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า จำนวนที่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันมีผลต่อการศึกษาต่อ

เลิศพร ภาระสกุล (2527 : 137-142) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบในด้านคุณค่าในด้านการศึกษา และคุณค่าในการเลือกอาชีพระหว่างประชากรชาวพุทธกับคาทอลิก พบว่า บิดามารดานิยมให้บุตรชายได้รับการศึกษาถึงระดับอุดมศึกษามากที่สุด สำหรับบุตรหญิงนิยมให้ได้รับการศึกษาเพียงภาคบังคับมากที่สุด รองลงมาคือการศึกษาฝึกหัดครู และมหาวิทยาลัยต่ำสุด

มาโนชญ์ บุญญาวัฒน์ (2522) ได้ศึกษาความต้องการและปัจจัยในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของไทยมุสลิมของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า นักเรียนชายต้องการเรียนต่อมากกว่านักเรียนหญิง

2.5.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของบิดา ปัญหาค่าใช้จ่ายรายได้ของครอบครัว และระดับการศึกษาของบิดามารดา มีผลต่อการได้เรียนต่อและไม่ได้เรียนต่อ

สุวัฒน์ เงินน้ำ และคณะ (2529 : 66-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่ให้ข้อมูลจำนวน 11,679 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.00 ต้องการศึกษาต่อ อีกร้อยละ 13.00 ไม่ต้องการศึกษาต่อ เฉพาะนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อ แยกออกเป็นนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อสายสามัญ ร้อยละ 50 ด้านวิชาชีพร้อยละ 37 และพบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่น้องร่วมบิดามารดาของนักเรียนทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน กลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อมีปัจจัย ดังนี้ คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง มากกว่าหรือสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อ.บ่อทอง

จ.ชลบุรี พบว่า อาชีพของบิดามารดา รายได้ และการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้ปกครองส่งผลต่อการศึกษาต่อ

ประยูร มัยโกคา (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า รายได้ และการส่งเสริมและสนับสนุนของผู้ปกครองส่งผลต่อการศึกษาต่อ

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสำรวจความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าการเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต้องการเลือกเรียนวิชาชีพที่หางานทำได้ง่าย รายได้ดี และ อาชีพของบิดามารดาส่งผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพ

สมพงษ์ มั่นระวัง (2531 : 72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน จะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ครู รัฐบาลราชการอื่น ๆ

สมจิต อภิชนาพงศ์ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2523 จังหวัดชุมพร พบว่า อาชีพของบิดามารดาและถิ่นที่อยู่อาศัยของนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน

สุนันทา แสงทอง (2523 : 106) ได้ศึกษาความมุ่งหวังในการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้ย้ายถิ่น

ช่อทิพย์ ราศีเกรียงไกร (2523 : 83-84) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า อาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังของบิดาต่อการศึกษานบุตร คือ บิดามีอาชีพวิชาชีพวิชาการและอาชีพที่เกี่ยวข้อง มุ่งหวังให้บุตรมีการศึกษาจบปริญญาตรีหรือสูงกว่า และมีอาชีพเช่นเดียวกับบิดามากกว่าบิดาที่มีอาชีพค้าขาย ให้บริการ ธรรมดา รับจ้าง ซึ่งมุ่งหวังให้บุตรจบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือต่ำกว่า อีกทั้งมุ่งหวังให้บุตรรับราชการหรือทำงานในสำนักงานสอดคล้องกับ นิภา วัฒนเวทิน (2529 : 112) ได้ศึกษาการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้ พบว่านักเรียนทั้งสองระดับสนใจในหมวดอาชีพวิชาชีพวิชาการมากที่สุด และให้เหตุผลทางค่านิยมในอาชีพด้านดำเนินอาชีพตามอย่างบิดา มารดาน้อยกว่าเหตุผลข้ออื่น เช่นเดียวกับ วีรวรรณ หงส์วิลาส (2506 : 94) ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่นักเรียนเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนพาณิชยการ โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูล ผลปรากฏว่าเหตุที่เลือกเรียนเกิดจากความสมัครใจของตนเองมีอัตราสูงสุด สาเหตุอื่น ๆ คือ บิดามารดาให้เรียน มีผู้แนะนำ เข้าใจว่าเรียนง่าย เรียนตามเพื่อน ๆ และเข้าเรียนที่อื่นไม่ได้ ซึ่งขัดกับ จันทิมา บุญวานิช ได้ศึกษาสำรวจเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา ผลปรากฏว่า ผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าที่จะเรียนต่อทางอาชีวศึกษา ร้อยละ 34 และร้อยละ 13 ตามลำดับ นักเรียนที่ตัดสินใจเลือกเรียนโดยปรึกษาบิดามารดามีจำนวนร้อยละ 61 และตอบว่าสนใจเรียนเองมีร้อยละ 27

นิตยา ธรรมพันธ์ (2523 : 85) ศึกษาค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามพบว่า นักเรียนชายและหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมสูงที่สุด นักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้สูงกว่านักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า การบริการสังคม ความมั่นคงในอาชีพ ความมีระเบียบแบบแผน และความเสียสละสูงกว่านักเรียนชาย และยังพบว่า อาชีพของผู้ปกครองยังมีอิทธิพลต่อค่านิยมในอาชีพที่เลือกอีกด้วย กล่าวคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพหมวดที่ใช้วิชาการมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียง ความมีอำนาจ และความมีอิสระสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพกสิกรรม สำหรับอาชีพที่นักเรียนเลือกมากที่สุดคือ หมวดงานที่ใช้วิชาชีพและวิชาการ รองลงมาคือช่างเทคนิคช่างฝีมือ และอาชีพทหาร

โกศล สุปัญญา (2522 : 68) ได้ศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญ และสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเลย พบว่านักเรียนมีความมุ่งหวังที่จะเรียนต่อทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 นักเรียนชายจะเลือกเรียนต่อสายสามัญมากกว่านักเรียนหญิง และเลือกอาชีพน้อยกว่านักเรียนหญิง แต่เมื่อทดสอบในทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างในการเลือกเรียนต่อในสายสามัญและสายอาชีพ นักเรียนที่จะเลือกเรียนต่อสายสามัญจนถึงระดับอุดมศึกษามีมากกว่านักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพจนถึงระดับอุดมศึกษา และนักเรียนทั้งหมดจะเลือกเรียนต่อจนถึงระดับอุดมศึกษามากกว่าระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา โดยต้องการเรียนในสาขาพาณิชยศาสตร์และพยาบาลศาสตร์มากที่สุด ส่วนสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการเรียนมากที่สุดในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา คือ ช่างยนต์ และคหกรรมศิลป์

อรวรรณ ประคองเวช (2521 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่องสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในเขตการศึกษา 6 พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพต่างกันมีปัญหาในการเลือกอาชีพไม่แตกต่างกัน

พรทิพย์ ศรีวัชรินทร์ (2520 : 98) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของหัวหน้าครัวเรือนชายที่มีต่อการเลือกอาชีพของคนหนุ่มสาวในเขตชนบทและเขตเมืองของประเทศไทย พบว่า หัวหน้าครัวเรือนชายในเขตชนบทส่วนมากต้องการให้คนหนุ่มสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนอาชีพรองลงมาของคนหนุ่ม คือ อาชีพด้านวิชาชีพ รับราชการ ส่วนคนสาวอาชีพรองลงมาคือ ค้าขาย ช่างฝีมือ บริการ ส่วนหัวหน้าครัวเรือนชายในเขตเมืองต้องการให้คนหนุ่มสาวรับราชการ รองลงมาคือ ค้าขาย ช่างฝีมือ บริการ และยังพบว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนชายทั้งในเขต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนบทและในเขตเมืองมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกอาชีพของคนหนุ่มสาว ยิ่งมีระดับการศึกษาสูงเท่าไรยิ่งมีความต้องการให้หนุ่มสาวประกอบอาชีพด้านวิชาชีพข้าราชการ หัวหน้าครัวเรือนชายที่ระดับการศึกษาต่ำทั้ง 2 เขต ต้องการให้คนหนุ่มสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย ช่างฝีมือ บริการ เพราะคิดว่าไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถสูง เพียงมีทุนและประสบการณ์เพียงเล็กน้อยก็ทำได้

สวัสดิ์ เรื่องฉาย (2518 : 16-21) สำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานครพบว่า นักเรียนร้อยละ 63.75 ไม่ทราบว่า จะเลือกอาชีพอะไร และนักเรียนเหล่านี้เลือกอาชีพไม่สอดคล้องกับแผนการเรียน นักเรียนร้อยละ 81.50 ไม่แน่ใจว่าจะสอบเข้าสถาบันที่สอนวิชาชีพที่นักเรียนสนใจได้ การเลือกอาชีพกับการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรจะสอดคล้องกันเพราะการเลือกศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายย่อมจะเป็นแนวทางไปสู่อาชีพในอนาคตของนักเรียน การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรจะสนองความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนด้วย ความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนจึงมีผลและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะแก้ปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียน

ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : 102) ได้ศึกษาแนวโน้มการเลือกเรียนต่อสายสามัญ และสายอาชีพของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.77 มีความต้องการเรียนต่อและต้องการเรียนต่อในสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ และการศึกษาในชั้นที่สูงขึ้นไป นักเรียนต้องการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา และสายวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนต่อมากที่สุดทั้งในระดับอุดมศึกษา และในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา คือ วิชาการศึกษาหรือวิชาครูเป็นส่วนใหญ่

Walter James GreenLeaf (อ้างใน ดาว สมศรี โหม่ง. 2540 : 36) ให้ทัศนะว่านักเรียนบางคนมีความจำเป็นต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษา เพราะไม่มีทุนเรียน ทำให้นักเรียนเรียนดีไม่สามารถเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ได้จึงเรียนต่อวิชาชีพและหางานทำก่อน

2.5.3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

สภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับโอกาสการเข้าศึกษาต่อ การมีโรงเรียนใกล้บ้าน การได้รับการแนะแนว การเดินทางมาโรงเรียน จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 56-57) ได้ศึกษาวิจัย การติดตามผลผู้จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียน ซึ่งประกอบด้วยคะแนนสะสมของนักเรียน การมีโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ใกล้บ้าน การเดินทางมาโรงเรียน และการได้รับการแนะแนวส่งผลต่อการได้เรียนต่อและไม่ได้เรียนต่อ

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี พบว่า คะแนนสะสมของนักเรียน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจเรียนสายอาชีพมากกว่าเรียนสายสามัญ ทั้งนี้เพราะหมวดวิชาที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำคะแนนได้ดี และชอบมาก คือ หมวดวิชาการงานอาชีพ และพบว่านักเรียนสนใจเรียนวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม ส่วนนักเรียนหญิงสนใจเรียนวิชาชีพประเภทพาณิชยกรรม ใช้ความถนัด ความสนใจของตนเองเปรียบเทียบกับข้อมูลเกี่ยวกับประเภทวิชาชีพที่มีอยู่ในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพและประกอบอาชีพ

สมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : 112) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักเรียนที่มีความนิยมต่อบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพที่ตนเลือก จึงทำให้เลือกอาชีพคล้ายตามผู้นั้น

จากสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้าน ที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าความแตกต่างของโอกาสในการเข้าศึกษาต่อชั้นสืบเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านสถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องความสนใจในอาชีพของนักเรียนพบว่า ได้มีผู้สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้หลายท่าน ซึ่งเป็นการศึกษาที่แตกต่างกันไปตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างและปัจจัยต่าง ๆ แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาเรื่องนี้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานีผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่สนใจในการศึกษาครั้งนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Swill (1980) ได้ทำการศึกษาระบบการบรรจุทางอาชีพของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ช่วงอายุวัยรุ่นจนถึงช่วงวัยกลางคน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจาก วิกคอนซิน ซึ่งสามารถติดตามข้อมูลในช่วงปี 1957-1975 ได้ จากการศึกษาพบว่า

1. รายได้ของครอบครัวมีผลต่อแผนการเรียนต่อ
2. อาชีพของบิดามีผลต่อแผนการเรียนต่อ
3. การศึกษาของบิดามีผลต่อแผนการเรียนต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การศึกษาของมารดามีผลต่อแผนการเรียนต่อ
5. ความสามารถทางการศึกษามีผลต่อแผนการเรียนต่อ
6. การกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัวมีผลต่อแผนการเรียนต่อ
7. การกระตุ้นทางการศึกษาของครูมีผลต่อแผนการเรียนต่อ
8. แผนการเรียนของเพื่อนมีผลต่อแผนการเรียนต่อ

Dobbins (1969 : 2598) ได้วิจัยเกี่ยวกับความปรารถนา และความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 492 คน จาก 5 มณฑลในรัฐหลุยส์เซียนา ผลปรากฏว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อเรื่องเหล่านี้มากที่สุดคือ บิดาจะมีอิทธิพลมากต่อการเลือกอาชีพ ส่วนมารดามีอิทธิพลมากกว่าในการเลือกเรียนต่อ ส่วนเพื่อน ๆ มีอิทธิพลรองลงไป

Philip A . Perone (1965 : 254-257) ได้ทำการวิจัยเรื่องค่านิยม และปัจจัยที่นักเรียนใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นปีที่ 7 และ 8 จำนวน 196 คน บิดามารดาของนักเรียนเหล่านี้ด้วย ผลการวิจัยพบว่า บิดามารดามีอิทธิพลในการเลือกศึกษาต่อและเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน และยังพบว่า บิดามารดาของนักเรียนมองความสำคัญของการศึกษาและอาชีพ โดยคำนึงถึงรายได้ ความมั่นคงของงานในอนาคต และความเป็นอิสระในงานที่ทำ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนพิจารณาได้จากองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ อายุ เพศ ภูมิฐานะของนักเรียน ขนาดของครอบครัว การศึกษาสูงสุดของคนในครอบครัว จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา ความต้องการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียน
 2. องค์ประกอบด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา ความเอาใจใส่ของบิดามารดา ที่พักอาศัยของนักเรียน ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย
 3. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียน ได้แก่ ภูมิหลังของผลการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีโรงเรียนใกล้บ้าน การได้รับการแนะแนว การเดินทางมาโรงเรียน ด้านความถนัด ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว สติปัญญา ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ค่านิยมของบุคคลและชุมชน
- บุคคลอาจได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบแต่ละตัวมากน้อยต่างกันหรือหลาย ๆ องค์ประกอบพร้อม ๆ กันก็ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 11 สถานศึกษา รวมประชากรนักเรียนทั้งหมด 2,525 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรจำนวน 2,525 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ Krejcie และ Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 338 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ 60% ของประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,515 คน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้รวมทั้งนักเรียนที่ไม่เรียนต่อและเรียนต่อทั้งที่เป็นสายอาชีพและสายสามัญ เทียบกับสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ และเก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลจริงผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนต่อสายอาชีพที่ไม่น้อยกว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ตามวิธีของ Krejcie และ Morgan ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2541

ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	
		ประชากร	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง 60%
1	พิบูลย์รักษ์พิทยา	160	96
2	นาไหมพิทยาคม (รัชมิ่งคลาพิเชก)	119	72
3	หนองหานวิทยา	381	228
4	บ้านดุงวิทยา	312	187
5	ทุ่งฝนวิทยา	365	219
6	ไชยวานวิทยา	303	181
7	ดงเย็นพิทยาคาร	315	189
8	บ้านเชียงพิทยา	163	98
9	พังงพิทยาคม	108	65
10	กู่แก้ววิทยา	200	120
11	โนนสะอาดชุมแสงวิทยา	99	60
	รวม	2,525	1,515

ที่มา กลุ่มงานนโยบายและแผนงาน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการ
ศึกษา 2541

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ
เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแยกเป็น

1. สภาพส่วนตัวของนักเรียน 12 ข้อ
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว 7 ข้อ
3. สภาพภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน 13 ข้อ

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาและสำรวจปัญหาและปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยสอบถามจากนักเรียน ครูผู้สอนวิชาแนะแนว และค้นคว้าจากเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยทฤษฎีหลักการและแนวคิดต่างๆ และได้ดัดแปลงจากแบบสอบถามของ ไชยสิทธิ์ โกรธคุณาศัย (2532) และจงจิตต์ อัสาริกา (2541) โดยสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและนำและแก้ไขปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน

1. นายมณฑิธร ศรีภูธร	ผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษา
จังหวัดอุตรธานี
2. นายพนัส วุฒิสาร	ผู้อำนวยการโรงเรียนเพ็ญพิทยาคม
3. นายวิมล เทศวานิช	ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี
4. นายเกรียงศักดิ์ ศรีลาพัฒน์	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ จ. อุตรธานี
5. นายประเวศ กางทอง	รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนา
การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เขตการศึกษา 9

นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูล

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เนื่องจากเครื่องมือเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) ผู้วิจัยจึงไม่ได้นำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของ Cronbach เพียงแต่นำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามและระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในข้อกระทงถามและภาษาที่ใช้ตลอดจนใช้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามทั้งฉบับเพียง 15 นาทีที่ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้นี้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. บันทึกลงเสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม ถึงกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้กำหนดไว้

2. นำหนังสือเสนอต่อกรมสามัญศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว นำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วมาเสนอต่อกองการมัธยมศึกษา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ที่ได้กำหนดไว้ 11 โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยใช้เวลาอธิบายเกี่ยวกับวิชาชีพหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนทุกประเภทวิชาชีพ ให้นักเรียนได้รับรู้และเข้าใจ โดยใช้เวลาอธิบายพร้อมทั้งแจกเอกสารประกอบประมาณ 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นได้ถามความสมัครใจผู้ที่ตั้งใจเรียนต่อโดยให้ผู้ไม่เรียนต่อออกจากห้อง คงเหลือนักเรียนที่แสดงความจำนงว่าจะเรียนต่อจำนวน 1,272 คน แจกแบบสอบถามสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ อธิบายขั้นตอนการทำแบบสอบถาม และให้ผู้เรียนต่อทำแบบสอบถามจนถึงส่วนของคำถามที่ถามว่าต้องการศึกษาต่อสายสามัญ หรือสายอาชีพ ผู้ที่เลือกเรียนต่อสายสามัญให้ออกจากห้องโดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วย คงเหลือผู้ที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพจำนวน 683 คน ให้ทำแบบสอบถามต่อจนจบและเก็บแบบสอบถามคืน สำนวความสมบูรณ์ของแบบสอบถามของผู้ศึกษาต่อ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ พบว่ามีความสมบูรณ์หมดทุกฉบับ รวม 1,272 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตาราง 3.2 รวมใช้เวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 5 วัน

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนต่อและไม่เรียนต่อ

ชื่อ โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		
	กลุ่มตัวอย่าง	เรียนต่อ	ไม่เรียนต่อ
1. พิบูลย์รักพิทยา	96	80	16
2. นาใหม่พิทยาคม(รัชมังคลาภิเษก)	72	70	2
3. หนองหานวิทยา	228	179	49
4. บ้านดุงวิทยา	187	162	25
5. หุ่นฝนนวิทยาการ	219	191	28
6. ไชยวานวิทยา	181	167	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน		
	กลุ่มตัวอย่าง	เรียนต่อ	ไม่เรียนต่อ
7. ดงเย็นพิทยาคาร	189	163	26
8. บ้านเชียงพิทยา	98	93	5
9. กู่แก้ววิทยา	120	92	28
10. พังงุพิทยาคม	65	35	30
11. โนนสะอาดชุมแสงวิทยา	60	40	20
รวม	1,515	1,272	243

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/For Window) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
3. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 9 ดังนี้

3.50 – 4.00	เห็นว่าให้ในระดับ	มาก
2.50 – 3.49	เห็นว่าให้ในระดับ	ปานกลาง
1.50 – 2.49	เห็นว่าให้ในระดับ	น้อย
1.00 – 1.49	เห็นว่าให้ในระดับ	น้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

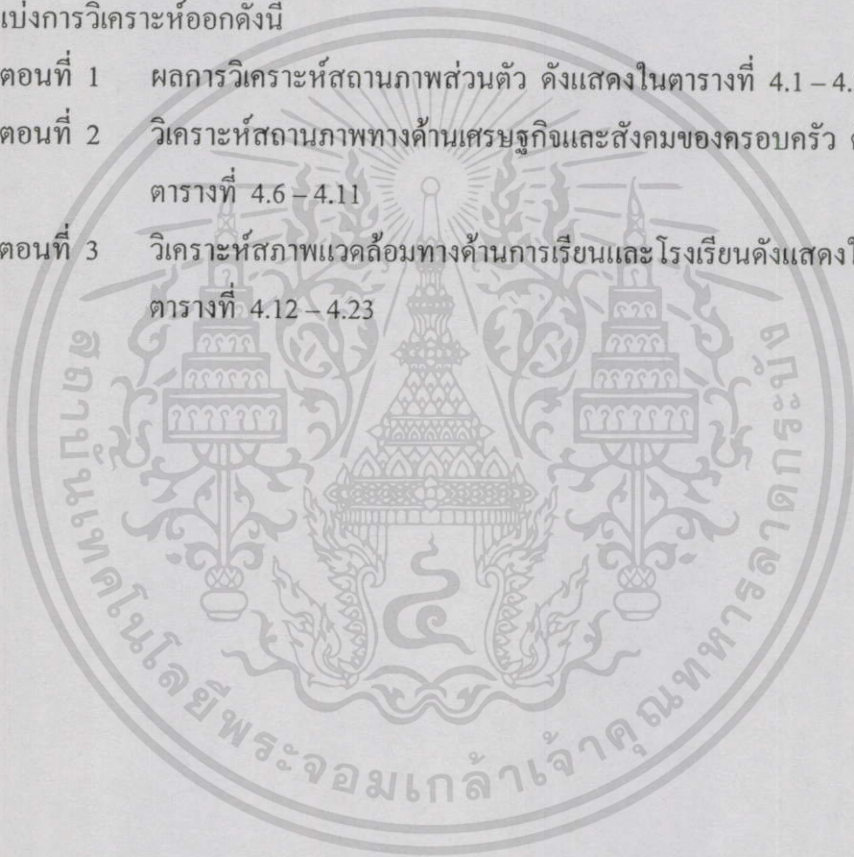
1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 1,272 ชุด ได้รับกลับมาวิเคราะห์ 1,272 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด จากข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีที่กำหนดไว้ในวิธีการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัว ดังแสดงในตารางที่ 4.1 – 4.5
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ดังแสดงในตารางที่ 4.6 – 4.11
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการเรียนและโรงเรียนดังแสดงในตารางที่ 4.12 – 4.23

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศและอายุของนักเรียน

ข้อมูล	จำนวน	คิดร้อยละ
เพศ	1272	100.00
ชาย	554	43.55
หญิง	710	55.80
ไม่ระบุ	8	0.62
ช่วงอายุ	1272	100.00
ต่ำกว่า 14 ปี	7	0.55
14 ปีขึ้นไป ถึง 15 ปี	135	10.62
15 ปีขึ้นไป ถึง 16 ปี	1045	82.15
16 ปีขึ้นไป ถึง 17 ปี	71	5.58
17 ปีขึ้นไป ถึง 18 ปี	7	0.55
ไม่ระบุช่วงอายุ	7	0.55

จากตารางที่ 4.1 แสดงเพศและอายุของนักเรียน พบว่า มีนักเรียนหญิงที่ตอบสูงสุด 710 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 และตอบชายจำนวน 554 คน คิดเป็นร้อยละ 43.55

สำหรับช่วงอายุของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ 15 – 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 82.15 รองลงมา 14 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.62 รองลงมา 16 – 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.58 และต่ำสุด เป็นนักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี และ 17 – 18 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.6

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน ร้อยละของนักเรียน จำแนกตามคุณลักษณะของครอบครัว

คุณลักษณะของนักเรียน	จำนวน	คิดร้อยละ
สถานะของบิดา - มารดา	1272	100.00
บิดา-มารดา มีชีวิตทั้งสองท่าน	1175	92.38
บิดาเสียชีวิต	65	5.11
มารดาเสียชีวิต	26	2.04
บิดา-มารดาเสียชีวิตทั้งสองท่าน	6	0.47
สถานะการอยู่อาศัยร่วมกัน	1272	100.00
บิดา-มารดาอยู่ร่วมกัน	1041	81.84
บิดา-มารดาแยกกันอยู่	231	18.16
เหตุที่เกิดจากการแยกกันอยู่	231	100.00
เพื่อประกอบอาชีพ	123	53.25
หย่าร้าง	97	42.00
เหตุผลอื่นๆ	11	4.75
ลักษณะเขตที่อยู่อาศัย	1272	100.00
บิดามารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี	910	71.54
บิดามารดาอาศัยอยู่นอกจังหวัดอุดรธานี	129	10.15
บิดาหรือมารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี	51	4.01
ไม่ระบุ	182	14.31

จากตารางที่ 4.2 แสดงคุณลักษณะทั่วไปของนักเรียน ที่จำแนกตามคุณลักษณะของครอบครัว พบว่า สถานภาพของบิดา - มารดา ส่วนใหญ่แล้วบิดา - มารดามีชีวิตทั้งสองคน คิดเป็นร้อยละ 92.38 รองลงมาคือ บิดาเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 5.11 และมารดาเสียชีวิต ร้อยละ 2.04 ส่วนบิดา - มารดา เสียชีวิตทั้งสองคน น้อยที่สุดตามลำดับ คือร้อยละ 0.47

สำหรับสถานะการอยู่อาศัยร่วมกัน ส่วนมากแล้ว บิดา - มารดาจะอาศัยอยู่ร่วมกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.84 รองลงมาคือ แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 18.16

เมื่อพิจารณาลักษณะเขตที่อยู่อาศัยของบิดา - มารดา พบว่า บิดา - มารดาอาศัยในเขตจังหวัดอุดรธานีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 71.54 รองลงมา คือ บิดา - มารดาอาศัยอยู่นอกจังหวัดอุดรธานี คิดเป็นร้อยละ 10.15 และบิดาหรือมารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี คิดเป็นร้อยละ 4.01 ส่วนไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 14.31

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุดรธานีคิดเป็นร้อยละ 10.15 ส่วนน้อยที่สุด บิดา หรือมารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี คิดเป็นร้อยละ 4.01 ตามลำดับ

ส่วนสาเหตุที่ทำให้บิดา - มารดาของนักเรียนแยกกันอยู่ ผลจากตาราง พบว่า ส่วนใหญ่เพื่อไปประกอบอาชีพ , หย่าร้าง , เหตุผลอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 53.25, 42.00, และ 4.75 เป็นสาเหตุรองลงมาตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ ของนักเรียนจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

คุณลักษณะของนักเรียน	จำนวน	คิดร้อยละ
ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับ	1272	100.00
บิดา - มารดา	912	71.70
บิดา	58	4.56
มารดา	190	14.94
ผู้ปกครอง	112	8.80
ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่ใน	1272	100.00
จังหวัดอุดรธานี	1191	93.64
จังหวัดอื่น ๆ	81	6.36

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาถึงบุคคลที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วย รวมทั้งเขตที่อยู่อาศัย ในปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา - มารดา ร้อยละ 71.70 อาศัยกับมารดา ร้อยละ 14.94 อาศัยกับบิดา ร้อยละ 4.56 และอาศัยกับผู้ปกครอง ร้อยละ 8.80

สำหรับเขตที่อยู่อาศัยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่แล้วอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอุดรธานี ร้อยละ 93.64 อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ๆ ร้อยละ 6.36

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน ร้อยละของนักเรียน จำแนกตามจำนวนพี่น้อง และจำนวนพี่น้อง
ในวัยเรียน

คุณลักษณะของนักเรียน	จำนวน	คิดร้อยละ
จำนวนพี่น้องร่วมบิดา – มารดาเดียวกัน (ไม่รวมตัวนักเรียน)	1272	100.00
1 คน	60	4.72
2 คน	371	29.17
3 คน	366	28.77
3 คน ขึ้นไป	475	37.34
จำนวนพี่น้องร่วมบิดา – มารดาที่อยู่ในวัยเรียน (รวมตัวนักเรียนด้วย)	1272	100.00
1 คน	344	27.04
2 คน	562	44.19
3 คน	245	19.26
3 คน ขึ้นไป	121	9.51

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การจำแนกจำนวนพี่น้องร่วมบิดา - มารดา ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพี่น้องร่วม บิดา - มารดา จำนวน 3 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.34 รองลงมาคือ 2 คน, 3 คน และ 1 คิดเป็นร้อยละ 29.17, 28.77, และ 4.72 ตามลำดับ

สำหรับจำนวนพี่น้องร่วมบิดา – มารดาที่อยู่ในวัยเรียน (รวมตัวนักเรียนด้วย) พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีพี่น้องร่วมบิดา – มารดาที่อยู่ในวัยเรียนส่วนใหญ่ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 44.19 รองลงมา คือ 1 คน, 3 คน, และ 3 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.04, 19.26, และ 9.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน ร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด
ของสมาชิกในครอบครัว และสาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

คุณลักษณะทั่วไปของนักเรียน	จำนวน (คน)	คิดร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว	1272	100.00
ประถมศึกษา	193	15.18
มัธยมศึกษาตอนต้น	614	48.28
มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ	200	15.74
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	64	5.05
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า, ปกศ.สูง, ปวส.	62	4.89
ปริญญาตรี	82	6.46
สูงกว่าปริญญาตรี	9	0.71
ไม่ระบุ	43	3.39
สาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ	1272	100.00
มีความพร้อมที่จะเรียน	823	64.71
อยากเรียนแต่มีข้อจำกัด ไม่อาจเรียนได้	319	25.07
ปัญหาครอบครัว	50	3.93
ไม่ระบุ	80	6.29

จากตารางที่ 4.5 แสดงลักษณะทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามลำดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัวและสาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ พบว่า สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ประถมศึกษา ปวช. ปริญญาตรีหรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า และต่ำสุด สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.28, 15.74, 15.18, 6.46, 5.04, 4.89, และ 0.71 ตามลำดับ

สำหรับสาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะเรียน, อยากเรียนแต่มีข้อจำกัดไม่อาจเรียนได้ และปัญหาครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 64.71, 25.07, และ 3.93 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียน

ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย	จำนวนผู้รับผิดชอบ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดามารดา	658	51.73
บิดา	82	6.45
มารดา	143	11.25
ผู้อุปการะ	389	30.59
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.6 จากผลการวิเคราะห์ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียน ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย รองลงมาคือ ผู้อุปการะ มารดา และบิดา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 51.73, 30.59 11.25 และ 6.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวน ร้อยละของอาชีพของบิดามารดาและผู้อุปการะเรื่องค่าใช้จ่าย

อาชีพ	ผู้อุปการะเรื่องค่าใช้จ่าย					
	บิดา		มารดา		ผู้อุปการะ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	117	9.20	157	12.35	56	14.40
เกษตรกรกรม	645	50.71	648	50.95	186	47.82
รับราชการ	114	8.97	40	3.15	29	7.46
ประกอบอาชีพส่วนตัว	52	4.09	40	3.15	18	4.63
รับจ้างทั่วไป	157	12.35	141	11.09	62	15.94
พนักงานบริษัท	30	2.36	17	1.34	6	1.55
หัตถกรรมในครัวเรือน	7	0.55	16	1.26	4	1.03
ไม่ทำงาน หรือแม่บ้าน	10	0.79	102	8.02	20	5.15
ไม่ระบุอาชีพ	140	11.01	111	8.73	8	2.06
รวม	1272	100.00	1272	100.00	389	100.00

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ซึ่งจำแนกตามอาชีพบิดา มารดา และผู้อุปการะ พบว่า บิดา ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรม รับจ้างทั่วไป ค้าขาย รับราชการ ประกอบอาชีพส่วนตัว พนักงานบริษัท แม่บ้าน และหัตถกรรมในครัวเรือน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50.71, 12.35, 9.20, 8.97, 4.09, 2.36, 0.79, และ 0.55 ตามลำดับ

ส่วนมารดานั้น พบว่า มีอาชีพเกษตรกรกรมร้อยละ 50.95 ค้าขายคิดเป็นร้อยละ 12.35 รับจ้างทั่วไปร้อยละ 11.09 รับราชการ และประกอบอาชีพส่วนตัว ร้อยละ 3.15 และต่ำสุดหัตถกรรมในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.26

ส่วนผู้อุปการะนั้น พบว่า มีอาชีพเกษตรกรกรมร้อยละ 47.82 อาชีพรับจ้างทั่วไปร้อยละ 15.94 อาชีพค้าขายร้อยละ 14.40 อาชีพรับราชการร้อยละ 7.46 และต่ำสุดอาชีพหัตถกรรมในครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 1.03

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
ของครอบครัว จำแนกตามการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา และผู้อุปการะ

ระดับการศึกษาสูงสุด	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว					
	บิดา		มารดา		ผู้อุปการะ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	826	64.99	953	74.93	260	66.84
มัธยมศึกษาตอนต้น	109	8.58	62	4.88	36	9.26
มัธยมศึกษาตอนปลาย	52	4.15	30	2.36	23	5.91
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	26	2.09	15	1.18	22	5.65
ปริญญาตรี	36	2.84	24	1.89	23	5.91
สูงกว่าปริญญาตรี	7	0.56	4	0.31	6	1.54
อื่นๆ	11	0.89	10	0.78	9	2.32
ไม่ระบุระดับการศึกษา	202	15.90	174	13.67	10	2.56
รวม	1272	100.00	1272	100.00	389	100.00

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา มารดา และผู้อุปการะ ซึ่งพบว่า

ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา ส่วนใหญ่ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 64.99, 8.58, 4.15, 2.84, 2.09, และ 0.56 ตามลำดับ

สำหรับระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา ส่วนใหญ่ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 74.93, 4.88, 2.36, 1.89, 1.18, และ 0.31 ตามลำดับ

ส่วนระดับการศึกษาสูงสุดของผู้อุปการะ ส่วนใหญ่ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.84, 9.26, 5.91, 5.65, และ 1.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
ของครอบครัวจำแนกตามช่วงอายุของบิดามารดา และผู้อุปการะ

ช่วงอายุ	สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว					
	บิดา		มารดา		ผู้อุปการะ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
30 – 35 ปี	47	3.74	179	14.08	69	17.74
มากกว่า 35 – 40 ปี	259	20.15	413	32.47	45	11.57
มากกว่า 40 – 45 ปี	399	31.39	329	25.87	47	12.09
มากกว่า 45 – 50 ปี	220	17.34	131	10.30	34	8.74
มากกว่า 50 – 55 ปี	99	7.81	49	3.85	38	9.77
มากกว่า 55 – 60 ปี	32	2.54	25	1.96	33	8.48
มากกว่า 60 – 65 ปี	29	2.30	9	0.70	58	14.90
มากกว่า 65 ปีขึ้นไป	3	0.26	5	0.40	30	7.71
ไม่ระบุ	184	14.47	132	10.37	35	9.00
รวม	1272	100.00	1272	100.00	389	100.00

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำแนกตามช่วงอายุของบิดา มารดา และผู้อุปการะ ซึ่งพบว่า บิดาส่วนใหญ่มีช่วงอายุ มากกว่า 40 – 45 ปี, มากกว่า 35 – 40 ปี, มากกว่า 45 – 50 ปี, มากกว่า 50 – 55 ปี, 30 – 35 ปี, และ 65 ปีขึ้นไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.39, 20.15, 17.34, 7.81, 3.74, และ 0.26 ตามลำดับ

สำหรับช่วงอายุของมารดาส่วนใหญ่อยู่ในช่วง มากกว่า 35 – 40 ปี, มากกว่า 40 – 45 ปี, 30 – 35 ปี, มากกว่า 45 – 50 ปี, มากกว่า 50 – 55 ปี, และ 65 ปีขึ้นไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.47, 25.87, 14.08, 10.30, 3.85, และ 0.40 ตามลำดับ

ส่วนช่วงอายุของผู้อุปการะส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 30 – 35 ปี, มากกว่า 60 – 65 ปี, มากกว่า 40 – 45 ปี, มากกว่า 35 – 40 ปี, มากกว่า 50 – 55 ปี, และ มากกว่า 65 ปีขึ้นไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 17.74, 14.90, 12.09, 11.57, 9.77, และต่ำสุด 7.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
ของครอบครัวจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา มารดา และหรือผู้อุปการะ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว					
	บิดา		มารดา		ผู้อุปการะ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000	687	54.01	833	65.49	216	55.53
มากกว่า 3,000 – 5,000	204	16.04	146	11.48	50	12.86
มากกว่า 5,000 – 7,000	50	3.93	41	3.23	39	10.03
มากกว่า 7,000 – 9,000	38	2.99	21	1.65	20	5.15
มากกว่า 9,000 – 11,000	58	4.56	31	2.44	19	4.89
มากกว่า 11,000 – 13,000	31	2.44	15	1.18	9	2.32
มากกว่า 13,000 – 15,000	16	1.26	7	0.55	4	1.03
มากกว่า 15,000	18	1.42	17	1.34	5	1.29
ไม่ระบุรายได้	170	13.37	161	12.66	27	6.94
รวม	1272	100.00	1272	100.00	389	100.00

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจสังคมและครอบครัวจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา มารดา และผู้อุปการะ ซึ่งพบว่า บิดาส่วนใหญ่จะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนช่วงไม่เกิน 3,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 54.01 รองลงมามากกว่า 3,000 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.04 และต่ำสุดช่วง มากกว่า 13,000 – 15,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.26

ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมารดาส่วนใหญ่ไม่เกิน 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.49 รองลงมามากกว่า 3,000 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.48 และต่ำสุดช่วง มากกว่า 13,000 – 15,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.55

สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้อุปการะส่วนใหญ่ไม่เกิน 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.53 รองลงมามากกว่า 3,000 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.86 และต่ำสุดช่วง มากกว่า 13,000 – 15,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.03

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวจำแนกตามสาเหตุที่นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา

สาเหตุของปัญหาค่าใช้จ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความยากจน	602	49.50
พ่อแม่แยกกันอยู่	190	15.63
มีพี่น้องหลายคน	261	21.47
ปัญหาอื่น	163	13.40
รวม	1216	100.00

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวจำแนกตามสาเหตุที่นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่สาเหตุมาจากความยากจน มีพี่น้องหลายคน พ่อแม่แยกกันอยู่ และปัญหาอื่น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 49.50, 21.47, 15.63, และ 13.40 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนจำแนกตามเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ

เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 นาที	726	57.07
มากกว่า 30 – 45 นาที	345	27.12
มากกว่า 45 – 60 นาที	117	9.20
มากกว่า 60 นาที	84	6.61
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนจำแนกตามเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เวลาต่ำกว่า 30 นาที มากกว่า 30 – 45 นาที มากกว่า 45 – 60 นาที และ มากกว่า 60 นาที ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57.07, 27.12, 9.20, และ 6.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

จำแนกตามวิธีที่นักเรียนเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ

วิธีการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดิน	237	18.64
รถรับจ้าง	425	33.41
รถจักรยาน	32	2.51
รถประจำทาง	393	30.90
รถจักรยานยนต์	126	9.91
รถยนต์ส่วนตัว	21	1.65
ไม่ระบุวิธีเดินทาง	38	2.98
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนจำแนกตามวิธีที่นักเรียนเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ พบว่า ใช้วิธีการเดินทางโดยรถรับจ้าง, รถประจำทาง, เดิน, รถจักรยานยนต์, รถจักรยาน, และรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33.41, 30.90, 18.64, 9.91, 2.51 และ 1.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนจำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อ

เหตุผลในการศึกษาต่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พ่อแม่สนับสนุน	641	50.39
อยากได้งานที่ดี	375	29.48
อยากเรียนด้วยตนเอง	135	10.62
อยากมีเพื่อน	81	6.37
อื่นๆ โปรดระบุ	40	3.14
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนจำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่พ่อแม่สนับสนุน อยากได้งานที่ดี อยากเรียนด้วยตนเอง และอยากมีเพื่อน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50.39, 29.48, 10.62, และ 6.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน
จำแนกตามวิชาที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด

วิชาที่นักเรียนชอบมาก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สังคมศึกษา	636	50.00
ภาษาไทย	210	16.51
พลศึกษา	109	8.57
คณิตศาสตร์	80	6.29
วิทยาศาสตร์	80	6.29
วิชาชีพ	65	5.11
ภาษาอังกฤษ	42	3.31
อื่น ๆ	50	3.92
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตาม
วิชาที่นักเรียนชอบเรียนมาก พบว่า วิชาที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด คือ สังคมศึกษา ภาษาไทย
พลศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิชาชีพ และภาษาอังกฤษ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50.00, 16.51,
8.57, 6.29, 5.11 และ 3.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน
จำแนกตามวิชาที่นักเรียนเรียนได้ดี

รายวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	170	13.37
ภาษาไทย	126	9.91
วิทยาศาสตร์	136	10.70
วิชาชีพ	43	3.38
ภาษาอังกฤษ	157	12.35
สังคมศึกษา	212	16.67
อื่น ๆ		
ศิลปะศึกษา	41	3.32
พลศึกษา	148	11.64
แนะแนว	3	0.24
อุตสาหกรรม	46	3.62
อิสระ	7	0.55
คอมพิวเตอร์	14	1.10
เกษตร	10	0.79
ดนตรี	7	0.55
ไม่ระบุ	152	11.90
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตาม
วิชาที่นักเรียนเรียนได้ดี พบว่า วิชาที่นักเรียนเรียนได้ดีส่วนใหญ่ คือ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์
ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และวิชาชีพ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.67, 13.37, 12.35,
10.70, 9.91, และ 3.38 ตามลำดับ

และวิชาอื่น ๆ ที่นักเรียนเรียนได้ดีคือวิชา พลศึกษา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 11.64

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน
จำแนกตามผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาของนักเรียน

ผลการเรียนเฉลี่ย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1.50	116	9.12
สูงกว่า 1.50 – 2.00	207	16.27
สูงกว่า 2.00 – 2.50	362	28.46
สูงกว่า 2.50 – 3.00	116	9.12
สูงกว่า 3.00 – 3.50	290	22.80
สูงกว่า 3.50 – 4.00	29	2.28
ไม่ระบุ	152	11.95
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตาม
ผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาของนักเรียน พบว่า ผลการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ
สูงกว่า 2.00 – 2.50, สูงกว่า 3.00 – 3.50, สูงกว่า 1.50 – 2.00 และต่ำสุด คือ 3.50 – 4.00 ซึ่ง
คิดเป็นร้อยละ 28.46, 22.80, 16.27 และ 2.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน
จำแนกตามการได้รับการแนะแนวด้านการเรียนและผู้ที่ให้การแนะแนวด้านการเรียน
ของนักเรียน

ผู้ที่ให้การแนะแนวด้าน การเรียน	ไม่เคย	เคย (จำนวนครั้ง)			จำนวน (คน)	ร้อยละ
		1 - 2	3 - 4	มากกว่า 4		
ครูแนะแนว		20	60	200	280	22.01
ครูประจำชั้น		1	4	215	220	17.30
ครูทั่วไปในโรงเรียน		5	15	210	230	18.08
นักเรียนรุ่นพี่		200	16	50	266	20.91
บุคลากรอื่น ๆ		20	56	200	276	21.70
รวม	-	246	151	875	1272	100.00

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนจำแนกตาม
การได้รับการแนะแนวด้านการเรียน และผู้ที่ให้การแนะแนวด้านการเรียนของนักเรียน พบว่า
การได้รับการแนะแนวของนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นครูแนะแนว จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ
22.01 รองลงมาเป็นบุคลากรอื่น ๆ จำนวน 276 คิดเป็นร้อยละ 21.70 และต่ำสุดครูประจำชั้น
จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นและลำดับที่

จำแนกตามประเภทการสนับสนุนของบิดา- มารดา และหรือผู้อุปการะ

ประเภทการสนับสนุน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ให้ทุนการศึกษาต่อ	2.80	.69	ปานกลาง	7
ความเอาใจใส่ในเรื่องการเรียน	3.36	.60	ปานกลาง	2
อุปกรณ์การเรียน	3.09	.63	ปานกลาง	5
การอบรมสั่งสอน	3.61	.58	มาก	1
กำลังใจในการเรียน	3.36	.69	มาก	3
ความร่วมมือในการแก้ปัญหา	3.21	.72	มาก	4
การแนะแนวศึกษาต่อ	3.03	.84	มาก	6
อื่นๆ	2.52	1.01	มาก	8
รวม	3.31	0.72	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามประเภทการสนับสนุนของบิดา มารดา และ/หรือผู้อุปการะ โดยภาพรวม พบว่า มีการให้การสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณาประเภทการสนับสนุน พบว่า บิดา มารดา หรือผู้อุปการะ มีการอบรมสั่งสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.61 นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การให้กำลังใจในการเรียน, ความเอาใจใส่ของการเรียน, ความร่วมมือในการแก้ปัญหา, อุปกรณ์การเรียน, การแนะแนวศึกษาต่อ, และการให้ทุนการศึกษาต่อ และอื่น ๆ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.61, 3.36, 3.36, 3.21, 3.09, 3.03, 2.80, และ 2.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน
จำแนกตามความต้องการศึกษาต่อหลังจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความต้องการศึกษาต่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สายสามัญ	589	46.30
สายอาชีพ	683	53.70
รวม	1272	100.00

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตาม
ความต้องการศึกษาต่อหลังจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจ
ที่จะศึกษาต่อสายอาชีพเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 53.70 และสายสามัญคิดเป็นร้อยละ 46.30

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์แรงคลใจในการเรียนต่อ
สายอาชีพของนักเรียน

แรงคลใจในการเรียนต่อสายอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดามารดาแนะนำให้เรียน	97	14.20
เรียนตามเพื่อน ๆ ที่รักและชอบพอกัน	22	3.22
คนส่วนมากนิยมเรียนสายนี้	30	4.40
ทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะมีงานทำและรายได้ดี	196	28.70
มีความถนัดและสนใจ	321	47.00
อื่น ๆ	17	2.48
รวม	683	100.00

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตาม
แรงคลใจในการเรียนต่อสายอาชีพของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่แรงคลใจที่นักเรียนเลือกมากที่สุด
คือ มีความถนัดและสนใจ คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมาทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะมีงานทำและ
รายได้ดี คิดเป็นร้อยละ 28.70 และต่ำสุด คือ เรียนตามเพื่อน ๆ ที่รักและชอบพอกัน จำนวน 22 คน
ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3.22

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวน ร้อยละของผลการวิเคราะห์สาขาวิชาชีพที่นักเรียนสนใจ

สาขาวิชาชีพที่สนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างอุตสาหกรรม	291	42.61
พาณิชยกรรม	276	40.41
คหกรรม	42	6.14
เกษตรกรรม	44	6.44
ศิลปหัตถกรรม	30	4.40
รวม	683	100.00

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน จำแนกตามสาขาวิชาชีพที่นักเรียนสนใจ พบว่า นักเรียนสนใจสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.61, 40.41, 6.44, 6.14, และ 4.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการวิเคราะห์วิชาชีพที่สนใจศึกษาต่อเนื่องมาจาก

วิชาชีพที่สนใจมีสาเหตุมาจาก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความถนัด	290	42.46
ความชอบ	321	47.00
อาชีพเดิมของบิดามารดา	46	6.74
อื่น ๆ	26	3.81
รวม	683	100.00

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์วิชาชีพที่นักเรียนสนใจศึกษาต่อมีสาเหตุมาจาก ความชอบ จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมา ความถนัด จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 42.46 และต่ำสุดมีสาเหตุมาจากอาชีพเดิมของบิดามารดาจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 6.74

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี 2541

5.2 สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดของจงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 7) ดังนี้ คือ

1. สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
3. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

5.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 11 สถานศึกษา รวมประชากรนักเรียนทั้งหมด 2,525 คน

จากประชากรจำนวน 2,525 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ Krejcie และ Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 338 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ 60% ของประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,515 คน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นี้จะรวมทั้งนักเรียนที่ไม่เรียนต่อและเรียนต่อทั้งที่เป็นสายอาชีพและสายสามัญ เกี่ยวกับ สัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ และเก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนต่อสายอาชีพที่ไม่น้อยกว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ตามวิธีของ Krejcie และ Morgan

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อทราบปัจจัยในการศึกษาต่อของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแยกเป็น

1. สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน 12 ข้อ
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว 7 ข้อ
3. สภาพภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน 13 ข้อ

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social

Sciences/For Window

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางและความเรียง

5.5 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีประเด็นที่ค้นพบ ดังนี้

ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

ด้านเพศ พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงร้อยละ 55.80

ด้านอายุของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปจนถึง 16 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.15

ส่วนใหญ่บิดามารดามีชีวิตอยู่ทั้ง 2 ท่าน ทั้งนี้สถานะของบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ร่วมกัน เหตุที่แยกกันอยู่เนื่องจากการประกอบอาชีพโดยบิดามารดาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ปัจจุบันนักเรียนสาวนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา มารดาในจังหวัดอุดรธานี

จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน (ไม่รวมตัวนักเรียน) พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีพี่น้องมากกว่า 3 คนขึ้นไป และจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาที่อยู่ในวัยเรียนส่วนใหญ่มีสมาชิก 2 คน

ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และประถมศึกษา

สาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อเนื่องจากมีความพร้อมที่จะเรียน

ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ บิดามารดา โดยบิดามารดาและหรือผู้อุปการะส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม

การศึกษาสูงสุดของบิดามารดาและหรือผู้อุปการะส่วนใหญ่ของนักเรียน คือ ชั้นประถมศึกษา

ช่วงอายุของบิดาส่วนใหญ่ คือ มากกว่า 40 – 45 ปี ช่วงอายุของมารดาส่วนใหญ่ คือ 35 – 40 ปี และช่วงอายุของผู้อุปการะส่วนใหญ่ คือ 30 – 35 ปี

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดามารดาและหรือผู้อุปการะส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 3,000 บาท

สาเหตุของปัญหาค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่พบว่า เกิดจากความยากจนและรองลงมา คือ มีพี่น้องหลายคน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ ส่วนใหญ่พบว่า ต่ำกว่า 30 นาที

วิธีการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ ส่วนใหญ่ใช้รถรับจ้าง และรองลงมา คือ รถประจำทาง

เหตุผลในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ พบว่า พ่อแม่สนับสนุนและรองลงมา คืออยากได้งานที่ดี

วิชาที่นักเรียนชอบเรียนมาก คือ สังคมศึกษา

วิชาที่นักเรียนเรียนได้ดี คือ สังคมศึกษา

ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 2.00 – 2.50 โดยนักเรียนทุกคนเคยได้รับการแนะแนว ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการแนะแนวจากครูแนะแนว รองลงมา คือบุคลากรอื่น ๆ โดยได้รับการแนะแนวมากกว่า 4 ครั้ง

นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากของบิดามารดาและหรือผู้อุปการะ ในส่วนของการอบรมสั่งสอนเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ความเอาใจใส่ในเรื่องการเรียน และกำลังใจในการเรียน ตามลำดับ

ส่วนความต้องการในการศึกษาต่อหลังจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.70 เรียนต่อสายอาชีพ และร้อยละ 46.30 เรียนต่อสายสามัญ จากนักเรียนทั้งหมด 1,272 คน

นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ และแรงคลใจในการเรียนต่อสายอาชีพ คือ มีความถนัดและความสนใจ

วิชาชีพที่นักเรียนสนใจส่วนใหญ่ คือ ช่างอุตสาหกรรม รองลงมา คือพาณิชยกรรม และวิชาชีพที่นักเรียนสนใจส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก ความถนัดและความชอบตามลำดับ

5.6 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541 ผู้อภิปรายได้แยกปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน มีประเด็นที่ค้นพบและนำมาอภิปราย ดังนี้

ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

ด้านเพศ มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง 55.80 เพศชาย 43.55 จากข้อมูลพบว่านักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนชาย ในจุดนี้ผู้วิจัยคิดว่า ถึงแม้สภาพปัจจุบันสิทธิของผู้ชายและของผู้หญิงจะเท่ากัน แต่สภาพทางร่างกาย ความแข็งแรง ความรู้สึกนึกคิด จิตใจ อารมณ์ ของผู้ชายและผู้หญิงยังแตกต่างกันอยู่ตามธรรมชาติ การเลือกศึกษาต่อของนักเรียนยังเลือกวิชาที่เหมาะสมกับธรรมชาติของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 139) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี พบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพและสายสามัญ

ด้านอายุของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปถึง 16 ปี ซึ่งมีมากถึงร้อยละ 82.15 เพราะเป็นช่วงอายุในระบบโรงเรียนตามระบบการศึกษาของประเทศไทย ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในวัยเดียวกันและบุคคลในช่วงวัยนี้เริ่มมีความสนใจในสายอาชีพ และเริ่มสำรวจความถนัด ความสนใจในตนเอง ประกอบกับการคาดการณ์ถึงอาชีพในอนาคต การเตรียมตัวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร มัชโกลา (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนมีอายุเฉลี่ยประมาณ 16 ปี

ด้านคุณลักษณะของครอบครัวนักเรียน พบว่า บิดามารดาส่วนใหญ่มีชีวิตทั้ง 2 ท่าน และอยู่ร่วมกัน ในส่วนที่แยกกันอยู่ก็เพื่อประกอบอาชีพ และบิดามารดาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ในจุดนี้จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะของครอบครัวนักเรียนส่วนใหญ่มีความสมบูรณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร มัชโกลา (2539 : 2539) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดชุมพร พบว่า ความสมบูรณ์ของครอบครัวส่งผลต่อการศึกษาของนักเรียน

ด้านคุณลักษณะของครอบครัวของนักเรียน ส่วนใหญ่เด็กนักเรียนอาศัยอยู่กับบิดามารดา ในจังหวัดอุดรธานี และมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันโดยไม่รวมตัวนักเรียน 3 คนขึ้นไป และจำนวนพี่น้องในวัยเรียน จำนวน 2 คน จากข้อมูลสรุปได้ว่า จำนวนขนาดของครอบครัวยิ่งน้อย นักเรียนจะเลือกศึกษาต่อเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ เงินงั่ว และคณะ (2529 : 77) ที่พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันวิชาชีพมักจะมีจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา มากกว่ากลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ด้านระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะเห็นได้ว่าระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัวจะไม่สอดคล้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประณีต วิจิตรสราต (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ พบว่า ปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีผลแตกต่างกันต่อการตัดสินใจของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองนักเรียนต่างกัน และสาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อมีสาเหตุมาจากมีความพร้อมที่จะเรียน

ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ด้านผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของนักเรียน คือ บิดามารดา ทั้งนี้เป็นเพราะสังคมไทยส่วนใหญ่บิดามารดา จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ด้านอาชีพของบิดามารดา และผู้อุปการะส่วนใหญ่ คือ อาชีพเกษตรกร เพราะสังคม

ไทยโดยเฉพาะในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่นักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนต่อในระดับที่สูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ มั่นระวัง(2513 : 87) ที่พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ทำไร่ ทำนา ทำสวน เลือกเรียนอาชีพมากกว่าผู้ปกครองมีอาชีพครู ตำรวจ และรับราชการ

ด้านการศึกษาสูงสุดของบิดามารดาและผู้อุปการะ คือ ชั้นประถมศึกษาซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน เพราะนักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าบิดามารดา และหรือผู้อุปการะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประณีต

วิจิตสร สารท (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ พบว่า ปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีผลแตกต่างกันต่อการตัดสินใจของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนต่างกัน และสาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อมีสาเหตุมาจากมีความพร้อมที่จะเรียน

ด้านช่วงอายุของบิดามารดาและหรือผู้อุปการะส่วนใหญ่ คือ มากกว่า 40-45 ปี, มากกว่า 35-40 ปี, มากกว่า 30-35 ปี ตามลำดับซึ่งเป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยทำงานและพร้อมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดามารดา และหรือผู้อุปการะ ส่วนใหญ่ คือต่ำกว่า 3,000 บาท และนักเรียนต้องการเรียนต่อมีถึงร้อยละ 83.96 โดยบิดามารดา และหรือผู้อุปการะต้องการให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในระดับที่สูง แต่ถ้าบิดามารดา และหรือผู้อุปการะต้องการให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในระดับที่สูง แต่ถ้าบิดามารดา และหรือผู้อุปการะมีรายได้น้อย ก็จะมีผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ (อ๋างโน จงจิตต์ อ๋าสาริกา, 2541 : 142) ที่พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง นักเรียนจะมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ นอกจากนี้ Herr and Cramer (อ๋างโน จงจิตต์ อ๋าสาริกา, 2541 : 142) ยังพบอีกว่า นักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีนักมักไม่ได้รับข้อมูลเพียงพอเกี่ยวกับโอกาสในการศึกษาต่อ หรือไม่ได้ความช่วยเหลือในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีทางเลือกในอนาคตหลายทาง

ด้านสาเหตุของปัญหาค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่ เกิดจากความยากจนและรองลงมา คือมีพี่น้องหลายคน ซึ่งปัญหาค่าใช้จ่ายจะมีผลกระทบต่อการศึกษาต่อของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงจิตต์ อ๋าสาริกา (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียน คือ ความยากจน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าโรงเรียนควรจะได้มีการสำรวจรายได้ของบิดามารดาและหรือผู้อุปการะของนักเรียน

และหาทางช่วยเหลือบิดามารดา และหรือผู้อุปการะที่มีความยากจน และมีลูกมากเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

ด้านเวลาที่ใช้ในการเดินทางและวิธีการเดินทางมาโรงเรียนที่นักเรียนสนใจศึกษาต่อส่วนใหญ่ใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที และใช้รถรับจ้างและรองลงมาคือ รถประจำทาง ซึ่งพอสรุปได้ว่าการเดินทางที่สะดวกจะส่งผลต่อการศึกษาคือของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 57) ได้ศึกษาเรื่องราวงานการวิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การเดินทางมาโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ

ด้านเหตุผลในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ พ่อแม่สนับสนุน และรองลงมา คือ อยากได้งานที่ดี ดังนั้น พ่อแม่ควรจะได้มีการเอาใจใส่และสนับสนุนในเรื่องการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อนักเรียนจะได้ตัดสินใจในการเลือกศึกษาคือเพิ่มขึ้น

วิชาที่นักเรียนชอบมาก และเรียนได้ดี คือวิชาสังคมศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ในทางกว้างมากกว่าทางลึก โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงของโลกแห่งอาชีพในอนาคต

ด้านผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลางไปหาดี ซึ่งจากความต้องการศึกษาคือของนักเรียนพบว่า มีความต้องการศึกษาคือสูงถึงร้อยละ 83.96 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องการกับเลือกศึกษาคือสาขาอาชีพอีกตัวหนึ่ง คือ คะแนนสะสมของนักเรียน

ด้านผู้ให้คำแนะนำส่วนใหญ่ คือ ครูแนะแนว ซึ่งจากการวิจัยพบว่า นักเรียนทุกคนเคยได้รับการแนะแนว และส่วนใหญ่เคยได้รับการแนะแนว มากกว่า 4 ครั้ง ซึ่งการแนะแนวนี้ผู้วิจัยถือว่าเป็นผลต่อการเรียนต่อของนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร มัยโกลา (2539 : 102) ที่พบว่า การได้รับการแนะแนว เป็นตัวช่วยชี้ให้นักเรียนในใจเรียนวิชาชีพ เพราะมองเห็นอนาคตของอาชีพที่เลือกได้ชัดเจน และค่อนข้างมั่นคงสามารถสร้างความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของนักเรียนได้ในอนาคต

สำหรับความต้องการศึกษาคือของนักเรียนจากการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ทำการศึกษาคือส่วนใหญ่ต้องการศึกษาคือสาขาอาชีพร้อยละ 53.70 ต้องการศึกษาคือสาขาสามัญร้อยละ 43.60 ซึ่งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานไทยในปัจจุบันที่ต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพทางอาชีพศึกษาสำหรับการพัฒนาเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี รุ่งโรจน์ (2515 : 102) นาวิณ รุ่งรส (2524 : 73) ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : 140) และประยูร มัยโกลา (2540 : 93) ที่พบว่านักเรียนต้องการศึกษาคือสาขาอาชีพมากกว่าสาขาสามัญ ซึ่งนักเรียนให้เหตุผล คือ มีความถนัดและสนใจ ทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วมีงานทำและ

รายได้ดี และนักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนช่างอุตสาหกรรม รองลงมาเป็นพาณิชยกรรม ทั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นผลมาจากความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมของประเทศและนักเรียนเลือกศึกษาต่อมีสาเหตุเนื่องมาจากความชอบและความถนัดตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : 81) ประยูร มัยโกคา (2539 : 102) ที่พบว่า ประเภทวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนต่อมากที่สุด คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และรองลงมา คือ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ซึ่งในส่วนของผู้วิจัยมีความเห็นว่าการวางแผนจัดการศึกษาสายอาชีพในแต่ละท้องถิ่นควรจะมีการศึกษาความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนก่อนที่จะเปิดสอนสายอาชีพ โดยศึกษาควบคู่ไปกับปัจจัยอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา

สรุปผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัจจัย 3 ด้าน คือ ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน ซึ่งด้านนี้มีตัวแปรที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ คือ ภูมิฐานะของนักเรียน ขนาดของครอบครัว การศึกษาสูงสุดของคนในครอบครัว และจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา ด้านสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว มีตัวแปรที่สำคัญ คือ รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา และปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย และด้านสภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนมีตัวแปรที่สำคัญ คือ ระดับของผลการเรียนเฉลี่ย การได้รับการแนะแนว และการมีโรงเรียนใกล้บ้าน แต่ถึงอย่างไรก็ตามปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อของคนจะมีปัจจัยหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนอาจแปรเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ในขณะนั้น ไม่มีตัวแปรใดเป็นตัวแปรตายตัว สามารถแปรเปลี่ยนไปได้ด้วยเหตุหลายปัจจัย

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

1. จากผลการวิจัยพบว่า มีนักเรียนถึงร้อยละ 4.6 ยังขาดความชัดเจนในการเลือกศึกษาต่อ ดังนั้น ทางกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุดรธานีควรที่จะจัดให้มีการแนะแนวศึกษาต่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับอาชีพที่หลากหลาย โดยการจัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสารทางการศึกษา จัดทัศนศึกษา เชื่อมชมสถานประกอบการ เชิญวิทยากรจากสำนักงานจัดหางานมาบรรยายพิเศษ เชิญวิทยากรซึ่งเป็นผู้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้ความรู้ทางด้านอาชีพแก่นักเรียน และสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพโดยตรง และจะเป็นประโยชน์ยิ่งสำหรับนักเรียนที่จะได้สำรวจตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ค่านิยม ตลอดจนความต้องการที่แท้จริงของตนเองอีกด้วย

2. กลุ่มโรงเรียนควรที่จะจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ในรายวิชาชีพที่ตรงตามความต้องการของนักเรียน และค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียนและความต้องการแรงงานในท้องถิ่น

3. กลุ่มโรงเรียนควรร่วมมือหรือประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานจัดหางานจังหวัด สถานศึกษาของเอกชน สถานศึกษาของรัฐบาล สถานประกอบการ การศึกษานอกโรงเรียน จัดทำ รวบรวมพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านอาชีพ เผยแพร่ให้นักเรียนและชุมชนนำไปใช้ประโยชน์

4. กลุ่มโรงเรียนควรมีการนำแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสำรวจต่าง ๆ มาให้นักเรียนทำ เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสำรวจตัวเองในด้านความสนใจ ความถนัด ค่านิยม ตลอดจนความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ทำให้นักเรียนได้เตรียมตัวและพัฒนาตนเองสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต

5.7.2 ข้อเสนอแนะกระทรวงศึกษา

1. กรมสามัญศึกษาควรที่จะจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและตลาดแรงงาน เช่น ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม
2. กรมอาชีวศึกษาควรที่จะจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อความสะดวกในการเดินทาง
3. กระทรวงศึกษาธิการควรที่จะนำผลการวิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสายอาชีพในเขตพื้นที่บริการ

5.7.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาชีพในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน
2. ควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ที่จบการศึกษา ที่ตลาดแรงงานและสถานประกอบการต้องการ เพื่อจะได้จัดการศึกษาให้สอดคล้อง ตรงเป้าหมายและความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ
3. ควรดำเนินการวิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2535. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา.
- กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา. 2540. ผลการวิเคราะห์อัตราการเรียนรู้ต่อระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ปีการศึกษา 2539. ฝ่ายสารสนเทศ.
- โกศล สุปัญญา. 2522. การศึกษาแนวโน้มของการเลือกต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเลย ประจำปีการศึกษา 2522. เลข : โรงเรียนศรีสงคราม
วิทยา.
- จงจิตต์ อ่ำสาริกา. 2541. “ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จันทิมา บุญวานิช. 2539. “การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัด
เพชรบุรี ที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชฎาวิณี สุวรรณรัตน์. 2537. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหาร
ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด.”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. เอกสารอัดสำเนา.
- ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532. “การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ดาว สมศรีโหม่ง. 2541. “การศึกษามูลเหตุจูงใจนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม ต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภท
วิชาช่างอุตสาหกรรม จังหวัดอุดรธานี.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดือนใจ อธิคมภานิต. 2532. “การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ระยอง ปีการศึกษา 2529.” ปรินญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.

ธวัชชัย ช่อจิรฉายากุล. 2513. “การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนแบบประสม ปีการศึกษา 2512.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นาวิน รุ่งรส. 2514. “เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน ม.ศ.3 ประเภทสหศึกษา ระหว่างโรงเรียนมัธยมประสมและโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบเดิม จังหวัดพระนคร.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นิตยา ธรรมพันธ์. 2523. “ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนมัธยมของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัด ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประยูร มัยโกคา. 2539. “การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535. “การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ราตรี รุ่งโรจน์ดี. 2515. “การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ลัดดา ศรีขาว. 2530. “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโรงเรียนประเภท การช่าง อุตสาหกรรม.” ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ลีปพนนท์ เกตุทัต. ม.ป.ป.. **ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยใน 10 ปี**

ข้างหน้า. เอกสารประกอบการประกอบการบรรยาย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรรมการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สมพงษ์ มั่นระวัง. 2513. “การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญของนักเรียน
ชั้นม.ศ.3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512.” ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สวัสดิ เรื่องฉาย. 2510. “การสำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2509 ในโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์.”
ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- สุวรรณ เงินน้ำ และคณะ. 2529. ปัจจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียน
ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กองแผนงานกรม
สามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี. 2540. สารสนเทศปีการศึกษา 2540. ฝ่ายนโยบาย
และแผนงาน. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. 2534. รายงานการวิจัย
การติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปก
เจริญผล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. 2535. แผนการศึกษา
แห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : พันนี้ พับลิชชิง.
- อนงค์ สกลฤ. 2539. “การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Dobbins, Loy Henderson. 1969. **Educational and Occupational Aspirations and
Expectation of High School Senior Boys in Five Louisiana**, Dissertation Abstracts.
(29) : 2958.
- Ginagberg, Eli. 1966. **The Development of Human Resources**. New York : McGraw-Hill.
- Perrone Philip A. 1965. “**Values and Occupational Preference of Junior High School
Girls**” The Personnel and Guidance Journal 44.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ปีการศึกษา 2541

ผู้วิจัย

นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541

แบบสอบถามนี้ ขอให้ท่านตอบคำถามนี้ด้วยความเป็นจริง เพื่อนำผลที่ได้ไปศึกษาค้นคว้า ผลที่ได้รับจากการศึกษา จากการตอบคำถามของท่าน จะเป็นประโยชน์ต่อตัวท่านเองและนักเรียนรุ่นต่อ ๆ ไป คำตอบของท่านจะถือว่าเป็นความลับทั้งสิ้นไม่ต้องลงชื่อนักเรียนเมื่อนักเรียนตอบแล้ว

คำชี้แจงแบบสอบถาม

แบบสอบถามปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน	12	ข้อ
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว	7	ข้อ
3. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน	13	ข้อ

แบบสอบถามนี้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษา ขอให้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของนักเรียนมากที่สุด

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง หน้าข้อความหรือกรอกข้อความตามความเป็นจริง

โรงเรียนที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่.....

1. เพศ ชาย หญิง
2. ช่วงอายุ ต่ำกว่า 14 ปี 14 ปี ขึ้นไปถึง 15 ปี 15 ปี ขึ้นไปถึง 16 ปี 16 ปี ขึ้นไปถึง 17 ปี 17 ปี ขึ้นไปถึง 18 ปี 18 ปี ขึ้นไป
3. สถานะของ บิดา-มารดาของนักเรียน บิดา - มารดามีชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน บิดาเสียชีวิต มารดาเสียชีวิต บิดา - มารดาเสียชีวิตทั้งสองท่าน
4. สถานะการอาศัยรวมกัน บิดา-มารดาอยู่ด้วยกัน (เลยไปตอบข้อ 7) บิดา-มารดาแยกกันอยู่ (ตอบข้อ 6)
5. ลักษณะเขตที่อยู่อาศัย บิดา-มารดาอยู่ด้วยกันในจังหวัดอุดรธานี บิดา-มารดาอยู่คนละจังหวัด บิดา-มารดาไม่ได้อยู่ในจังหวัดอุดรธานี
6. กรณีที่บิดา-มารดาแยกกันอยู่ เนื่องจาก เพื่อประกอบอาชีพ หย่าร้าง อื่น ๆ (ระบุ).....

7. ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับ

- บิดา-มารดา
 บิดา
 มารดา
 อื่น ๆ (ระบุ).....เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น.....

8. ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่ใน

- จังหวัดอุดรธานี
 จังหวัดอื่น ๆ (โปรดระบุ)

9. จำนวน พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน (ไม่รวมตัวนักเรียน)

- 1 คน
 2 คน
 3 คน
 มากกว่า 3 คนขึ้นไป

10. จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันที่อยู่ในวัยเรียน (รวมตัวนักเรียนด้วย)

- 1 คน
 2 คน
 3 คน
 มากกว่า 3 คนขึ้นไป

11. ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครอบครัว

- ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
 มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (ปวช.)
 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า, ปกศ.สูง, ปวส.
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่น ๆ (ระบุ).....

12. สาเหตุที่นักเรียนเลือกศึกษาค่อ

- มีความพร้อมที่จะเรียน
- อยากเรียนแต่มีข้อจำกัดไม่อาจเรียนได้
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

1. ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษา

- บิดา-มารดา
- บิดา
- มารดา
- ผู้อุปการะ

2. อาชีพของบิดา-มารดา และ/หรือผู้อุปการะเรื่องค่าใช้จ่าย

อาชีพของบิดา

อาชีพของมารดา

อาชีพของผู้อุปการะ

ค้าขาย

เกษตรกรรม

รับราชการ

ประกอบอาชีพส่วนตัว

รับจ้างทั่วไป

พนักงานบริษัท

หัตถกรรมในครัวเรือน

ไม่ทำงานหรือแม่บ้าน

อื่น ๆ (โปรดระบุ)...

3. การศึกษาสูงสุดของบิดา-มารดา และ/หรือผู้อุปการะ

บิดา	มารดา	ผู้อุปการะ	
☐	☐	☐	ประถมศึกษา
☐	☐	☐	มัธยมศึกษาตอนต้น
☐	☐	☐	มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐	☐	☐	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
☐	☐	☐	ปริญญาตรี
☐	☐	☐	สูงกว่าปริญญาตรี
☐	☐	☐	อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ช่วงอายุของบิดา-มารดา และ/หรือผู้อุปการะ

☐	30 - 35 ปี
☐	มากกว่า 35 - 40 ปี
☐	มากกว่า 40 - 45 ปี
☐	มากกว่า 45 - 50 ปี
☐	มากกว่า 50 - 55 ปี
☐	มากกว่า 55 - 60 ปี
☐	มากกว่า 60 - 65 ปี
☐	มากกว่า 65 ปีขึ้นไป

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งสิ้นของบิดา-มารดา และ/หรือผู้อุปการะ

บิดา	มารดา	อุปการะ	
☐	☐	☐	ต่ำกว่า 3,000 บาท
☐	☐	☐	มากกว่า 3,000 - 5,000 บาท
☐	☐	☐	มากกว่า 5,000 - 7,000 บาท
☐	☐	☐	มากกว่า 7,000 - 9,000 บาท
☐	☐	☐	มากกว่า 9,000 - 11,000 บาท
☐	☐	☐	มากกว่า 11,000 - 13,000 บาท
☐	☐	☐	มากกว่า 13,000 - 15,000 บาท
☐	☐	☐	มากกว่า 15,000 บาท

6. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนหรือไม่ ?

(ถ้าตอบว่ามีให้ตอบข้อ 7 ด้วย)

- มี ไม่มี

7. สาเหตุที่นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา (ตอบเฉพาะผู้ที่มีปัญหา)

- ขาดงาน
 พ่อแม่แยกกันอยู่
 มีพี่น้องหลายคน
 อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียน

1. เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจเรียนต่อ

- ต่ำกว่า 30 นาที มากกว่า 30-45 นาที
 มากกว่า 45-60 นาที มากกว่า 60 นาที

2. วิธีที่นักเรียนใช้ในการเดินทางมายังสถานศึกษาที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

- เดิน รถรับจ้าง
 รถจักรยาน รถประจำทาง
 รถจักรยานยนต์ รถยนต์ส่วนตัว

3. เหตุผลในการศึกษาต่อ

- พ่อแม่สนับสนุน อยากมีเพื่อน
 อยากได้งานที่ดี อื่น ๆ (โปรดระบุ)
 อยากเรียนด้วยตนเอง

4. วิชาที่นักเรียนชอบเรียนมาก คือ

5. วิชาที่นักเรียนเรียนได้ดี

- คณิตศาสตร์ ภาษาไทย
 วิทยาศาสตร์ วิชาชีพ
 ภาษาอังกฤษ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
 สังคมศึกษา

6. ผลการเรียนรู้ในปีการศึกษาที่ผ่านมา

☐ ต่ำกว่า 1.50	☐ มากกว่า 2.50 – 3.00
☐ มากกว่า 1.50 - 2.00	☐ มากกว่า 3.00 – 3.50
☐ มากกว่า 2.00 - 2.50	☐ มากกว่า 3.50 – 4.00

7. การได้รับการแนะนำด้านการเรียนของนักเรียน (ครั้ง/ปี)

☐ ไม่เคย	☐ 1 – 2 ครั้ง
☐ 3 – 4 ครั้ง	☐ มากกว่า 4 ครั้ง

8. ผู้ที่ให้การแนะนำด้านการเรียนมากที่สุด

☐ ครูแนะแนว	☐ นักเรียนรุ่นพี่
☒ ครูประจำชั้น	☐ บุคลากรอื่น ๆ (โปรดระบุ)
☐ ครูทั่วไปในโรงเรียน	

9. บิดา-มารดา และ/หรือผู้อุปการะ ได้ให้สิ่งต่อไปนี้แก่นักเรียนมากน้อยเพียงใด

	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9.1 ทุนทรัพย์เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อ	☐	☐	☐	☐
9.2 ความเอาใจใส่ในเรื่องการเรียน	☐	☐	☐	☐
9.3 อุปกรณ์การเรียน	☐	☐	☐	☐
9.4 การอบรมสั่งสอน	☐	☐	☐	☐
9.5 กำลังใจในการเรียน	☐	☐	☐	☐
9.6 ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา	☐	☐	☐	☐
9.7 การแนะแนวศึกษาต่อ	☐	☐	☐	☐
9.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐	☐	☐	☐

10. ความต้องการศึกษาต่อหลังจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

☐ สายสามัญ
☐ สายอาชีพ

(ถ้าตอบสายอาชีพให้ตอบข้อต่อไป)

11. แรงคลใจในการเรียนต่อสายอาชีพมากที่สุด (ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว)

- บิดา - มารดา แนะนำให้เรียน
- เรียนตามเพื่อน ๆ ที่รักและชอบพอกัน
- คนส่วนมากนิยมเรียนสายนี้
- ทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะมีงานทำและรายได้ดี
- มีความถนัดและสนใจ
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

12. สาขาวิชาชีพที่สนใจ (เลือกตอบเพียงข้อเดียว)

- ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม
- พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม
- คหกรรม

13. วิชาชีพที่สนใจศึกษาค้นเนื่องมาจาก (เลือกตอบเพียงข้อเดียว)

- ความถนัด
- ความชอบ
- อาชีพเดิมของบิดามารดา
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ๖๕๐/2541

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.มาลัย	จิรวัดมนเกษตร์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ยีนยง	ไทยใจดี	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	สิบสินธุ์สกุลไชย	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.สมพร	ไทรยะ	กรรมการประจำสาขาวิชา
ดร.ณรงค์	พิมพ์สาร	กรรมการประจำสาขาวิชา
ดร.มาลัย	จิรวัดมนเกษตร์	กรรมการ
ดร.ยีนยง	ไทยใจดี	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2541

(รศ.ดร.ปรีญาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีคนนำไปใช้

ประกาศทบัตติวิทิตยาลัย

สถาบัตติเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ทบัตติวิทิตยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2541

1. นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี" โดยมี ดร.มาลัย จีรวัฒน์เกษตร์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.ยืนยง ไทยใจดี เป็นอาจารย์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จ สิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของทบัตติวิทิตยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สัตวศิริป)

คณบดีทบัตติวิทิตยาลัย

ที่ ทม 1504/ 4781

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายมนเทียร ศรีภูธร

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับ นักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษต่อสายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 4781

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายพนัส วุฒิสาร

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับ นักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4781

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวิมล เทศวานิช

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับ นักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

23 Dec 41

ที่ ทม 1504/ 4701

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเกรียงศักดิ์ ศรีลาพัฒนา

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับ นักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4781

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

29 ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประเวศ กางทอง

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับ นักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগัจฉนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 029.3

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี " ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม ๒๕๖๑

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลิกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

แจ้งการณใด่างท่งสิน อักท่งท่ามมีเหตุดแปลงเนื่อหา และต้องอ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทคครั้งที่มีกรนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายกนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์
วัน เดือน ปี เกิด	13 พฤศจิกายน 2510
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2526 ม. 3 (วิทย์-คณิต) โรงเรียนกุมภวาปี พ.ศ. 2529 ม.6 (ศิลป์-ภาษา) โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล พ.ศ. 2531 อนุปริญญา (เศรษฐศาสตร์) วิทยาลัยครูอุดรธานี พ.ศ. 2533 ปริญญาตรี (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (วิทยาเขตบางเขน)
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนกู่แก้ววิทยา สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี กรมสามัญศึกษา

